

AMMATTILAISTEN AJATUKSIA POIKIEN TALOSTA

Kallunki Olli-Pekka

Opinnäytetyö
Sosiaaliala
Sosionomi (AMK)

2022

Sosiaali- ja
sosionomi (AMK)

Tekijä	Olli-Pekka Kallunki	Vuosi	2022
Ohjaaja(t)	Teija Kynkäänniemi & Marjukka Rasa		
Toimeksiantaja	Vuolle Settlementti ry, Poikien Talon Oulu		
Työn nimi	Ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta		
Sivu- ja liitesivumäärä	42 + 5		

Opinnäytetyöni on tehty Oulun Poikien Talolle, joka on kodinomainen, turvallinen paikka 12–29-vuotiaille nuorille pojille ja miehille, sekä itsensä sellaisiksi tunteville. Oulun Poikien Talon kuuluu Vuolle Settlementti ry:n alle ja toimii kolmannella sektorilla järjestötoimijana. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta sekä, sitä minkälaisissa tilanteissa ammattilaiset ohjaavat nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talon toimintaan.

Opinnäytetyössäni on kolme keskeistä tutkimuskysymystä, joihin on lähdetty etsimään vastauksia laadullisen tutkimuksen kautta. Tutkimuskysymykset ovat ”Minkälaisissa tilanteissa ammattilaiset tuovat nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talolle?”, ”Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon tukevan näitä nuoria?” ja ”Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon palvelujen tarjoajana?”

Tutkimusongelmaa on selvitetty haastatteluiden kautta, sillä haastatteluiden avulla on voitu saada syvempi ymmärrys tutkimusongelmaan kuin kyselylomakkeen avulla. Haastatteluista syntynyt aineisto on litteroitu ja kirjoitettu puhtaaksi. Aineistoa on käsitelty anonyymisti opinnäytetyössä. Opinnäytetyön tietoperustassa olen hyödyntänyt alan kirjallisuutta, internet-sivuja ja työntekijän haastattelua.

Opinnäytetyön tutkimustuloksista on pystytty tekemään johtopäätöksiä, joiden mukaan ammattilaiset ohjaavat yksinäisyyttä kokevia nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talolle. Poikien Talon odotetaan tarjoavan nuorille paikan, jossa he voivat olla rohkeasti oma itsensä ilman ennakkoluuloja. Lisäksi ammattilaiset näkevät Poikien Talon luotettavana toimijana ja yhteistyökumppanina.

Avainsanat

Yksinäisyys, nuorisotyö, sukupuolisensitiivisyys, moniammatillinen työ

Social Services
Bachelor of Social Services

Author	Olli-Pekka Kallunki	Year	2022
Supervisor	Teija Kynkäänniemi & Marjukka Rasa		
Commissioned by	The settlement of Vuolle, The Boys' House		
Subject of thesis	Professional's Thoughts on The Boys' House		
Number of pages	42 + 5		

The aim of this thesis is to find out professionals' thoughts about the Oulu Boys' House and the situations in which the professionals guide young boys and men to get acquainted with the activities of the Boys' House. The Oulu Boys' House is an organizational actor in the third sector belonging to the settlement of Vuolle. It is a homely, safe place aimed for boys, men and people who identify themselves as such aged from 12 to 29.

This thesis consists of three research questions that are answered with the results from a qualitative research. The research questions are: "In what situations do professionals bring young boys and men to the Boys' House?", "How do professionals see the Boys' House supporting these young people?" and "How do professionals see the Boys' House as a service provider?"

The research problem has been clarified through interviews as the interviews have provided a deeper understanding of the research problem than the questionnaires. The interview material has been transcribed. The material has been treated anonymously. The theoretical background of the thesis is derived from literature, websites and an employee interview.

From the research results it has been possible to draw conclusions that professionals guide young boys and men to visit the Boys' House when they experience loneliness. The Boys' House is expected to provide young people a place where they can boldly be themselves without prejudice. In addition, professionals see the Oulu Boys' House as a reliable partner.

Key words loneliness, youth work, gender sensitivity, interprofessional work

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	5
2	OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS	7
2.1	Opinnäytetyön tavoite ja aiheen rajausta	7
2.2	Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteuttaminen	8
2.3	Eettisyys ja luotettavuus	9
3	SUKUPUOLISENSITIIVISYYS	11
3.1	Sukupuolisensitiivisyys	11
3.2	Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö	12
3.3	Sukupuolisensitiivinen työote	13
4	YKSINÄISYYS	15
4.1	Yksinäisyyden taustat	15
4.2	Sosiaalinen ja emotionaalinen yksinäisyys	16
4.3	Eroon yksinäisyydestä	17
5	MONIAMMATILLINEN TYÖ	21
5.1	Moniammatillinen yhteistyö	21
5.2	Verkostoyhteistyö ja nuorisotyöverkosto	21
5.3	Moniammatillisuus Poikien Talolla	22
6	TUTKIMUSTULOKSET	24
6.1	Haastatteluissa syntyneet taustatiedot	24
6.2	Tilanteet, joissa ammattilaiset ohjaavat nuoria tutustumaan Poikien Talolle	24
6.3	Ammattilaisten näkemyksiä Poikien Talon tavasta tukea nuoria	26
6.4	Ammattilaisten näkemyksiä Poikien Talosta palvelujen tarjoajana	28
7	JOHTOPÄÄTÖKSET	32
8	POHDINTA	37
	LÄHTEET	39
	LIITTEET	42

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö tehdään Oulun Poikien Talolle. Työn tavoitteena on selvittää ammattilaisten ajatuksia Oulun Poikien Talosta sekä siitä, minkä vuoksi Poikien Talolle tuodaan nuoria poikia ja miehiä tutustumaan toimintaan. Opinnäytetyöllä haetaan lisää tietoa Poikien Talolle, jotta he pystyvät kehittämään omaa toimintaansa siten, että valtaosa tutustujista kiinnittyisi Poikien Talon toimintaan. Opinnäytetyöllä pyritään selvittämään eri organisaatioissa toimivien ammattilaisten ajatuksia ja mielikuvia Poikien Talosta ja selventämään Poikien Talon paikkaa palvelujen tarjoajana.

Poikien Talo on kodinomainen, turvallinen paikka 12–29-vuotiaille pojille ja miehille tai itsensä sellaisiksi tunteville, jossa ei kiusata tai syrjitä ketään. Poikien Talo on osa Vuolle Settlementti ry:tä ja on kolmannen sektorin järjestölähtöinen matalankynnyksen toimija. Jokainen kävijä kohdataan omana itsenään ja hänen kuulumisistaan ollaan kiinnostuneita. Lisäksi henkilökunnan kanssa voi keskustella erilaisista mieltä painavista asioista. Poikien Talolla toteutetaan niin yksilötyötä, ryhmä- ja yhteisötoimintaa ja näiden lisäksi seksuaalineuvonnan palvelut ovat Poikien Talolla mahdollisia. Ryhmä- ja yhteisötoiminta toteutetaan ikäkauman mukaan, jotta mukaan lähtemisen kynnyks madaltuisi. (Vuolle Oulu 2022.)

Ensimmäinen harjoitteluni opintojen aikana oli Poikien Talolla, jonka aikana kiinnitin huomiota tutustujiin, joita Poikien Talolla kävi. Tutustujia kävin paljon erilaisien taustajoukkojen kanssa ja tutustumisjoukkojen koot vaihtelivat yhdestä henkilöstä suurempiin ryhmiin. Opinnäytetyön suunnitteluvaiheen tullessa ajankohitaiseksi otin yhteyttä Poikien Talolle ja tiedustelin mahdollisuutta tehdä opinnäytetyö Poikien Talolle. Pohdintojen jälkeen aiheeksi valikoitu tutkia ammattilaisten näkökulmia ja ajatuksia Poikien Talosta.

Suomen nuorisolaki määrittelee nuoriksi alle 29-vuotiaat henkilöt. Nuorisotyöllä puolestaan tarkoitetaan lain mukaan sitä, että tuetaan nuorten kasvua, itsenäistymistä ja osallisuutta yhteiskunnassa. (Nuorisolaki 1285/2016 3§.) Tässä opinnäytetyössä nuorilla tarkoitetaan alle 29-vuotiaita henkilöitä.

Opinnäytetyössä puhutaan nuorista pojista ja miehistä, mutta siihen, milloin pojasta tulee mies, ei ole olemassa yhtä oikeaa vastausta. Murrosikä onkin luonnollinen siirtymä lapsuudesta nuoruuteen ja lopulta aikuisuuteen. Keskimäärin murrosikä alkaa nuorilla pojilla n. 12 ikävuoden kohdalla ja on kestoltaan yleisesti 3–5 vuotta pitäen sisällään paljon fyysistä ja psyykkistä kehitystä. (Dunkel 2007.) 18-vuotias nuori voi olla fyysisiltä ominaisuuksiltaan mies, mutta henkinen kehitys voi olla jäljessä tai asian voi kääntää myös toisinpäin. Tässä opinnäytetyössä puhuttaessa nuorista pojista ja miehistä tarkoitetaan 18–29-vuotiaita poikia ja miehiä miehisyyden monitulkinnaisuuden vuoksi.

Opinnäytetyöni tietoperusta käsittelee sukupuolisensitiivisyyttä, yksinäisyyttä ja moniammatillista työtä. Sukupuolisensitiivisyys on liitetty osaksi opinnäytetyöni tietoperustaa, sillä Poikien Talolla toteutetaan sukupuolisensitiivistä työtettä ja sukupuolen katsotaan olevan kokemuksellinen. Yksinäisyys on osana tietoperustaa, sillä Poikien Talo tarjoaa nuorille pojille ja miehille paikan, missä he voivat tuntea kuuluvansa osaksi jotain yhteisöä ja paikan, missä ei tarvitse olla yksin. (Vuolle Oulu 2022.) Moniammatillinen työ näyttäytyy Poikien Talolla erilaisten verkostoyhteistöiden kautta, joista merkittävänä pidän ammattilaisten ohjaamia nuorten yksilöllisiä tutustumiskäyntejä. Tämä toimikin alkuperäisenä idean syöttäjänä opinnäytetyölleni.

2 OPINNÄYTETYÖN TOTEUTUS

2.1 Opinnäytetyön tavoite ja aiheen rajaus

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta sekä syitä sille, minkä takia ammattilaiset tuovat Poikien Talolle tutustujia ja miten he näkevät Poikien Talon palvelujen tarjoajana.

Opinnäytetyön tietoperusta perustuu alan tietokirjallisuuteen, internet-sivuihin sekä työntekijähaastatteluun. Opinnäytetyöllä haetaan vastauksia seuraaviin keskeisiin kysymyksiin:

1. Minkälaisissa tilanteissa ammattilaiset tuovat nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talolle?
2. Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon tukevan näitä nuoria?
3. Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon palvelujen tarjoajana?

Opinnäytetyön keskeisten kysymysten kautta pyrin selvittämään sosiaali- ja terveysalalla työskentelevien ammattilaisten ajatuksia ja näkökulmia siihen, minkälaisissa tilanteissa nuoria ohjataan tutustumaan Poikien Talolle. Minkälaisissa tilanteissa viittaa siihen, että pyrin löytämään vastauksia siihen, millainen näiden nuorten elämäntilanne sillä hetkellä on, kun heidät ohjataan tutustumaan Poikien Talolle. Toisen keskeisen tutkimuskysymyksen tarkoituksena on selvittää näiden ammattilaisten ajatuksia siitä, kuinka he ajattelevat Poikien Talon toiminnan tukevan näitä nuoria. Kolmannella keskeisellä tutkimuskysymyksellä pyritään selvittämään näiden ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta palvelujen tarjoajana ja Poikien Talon paikkaa nuorisotyön kentällä.

Opinnäytetyössäni aihe on rajattu koskemaan täysi-ikäisiä poikia ja miehiä. Täysi-ikäisyydellä tarkoitetaan yli 18-vuotiasta henkilöä Suomessa (Laki holhous-toimesta 442/1999 2§). Aiheen rajaukseen vaikuttivat käymäni keskustelu Poikien Talon henkilökunnan kanssa sekä omat ajatukseni opinnäytetyöstä. Näiden

lisäksi tutkimuseettiset haasteet ja kysymykset koskien alaikäisiä poikia vaikuttivat aiheen rajaukseen. Alaikäisellä tarkoitetaan alle 18-vuotiasta henkilöä Suomessa (Laki holhoustoimesta 442/1999 2§).

2.2 Tutkimusmenetelmät ja tutkimuksen toteuttaminen

Opinnäytetyöni on kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Aineistoa kerättiin haastattelemalla viisi eri ammattilaista neljästä eri organisaatioista. Haastattelumuotona oli puolistrukturoitu teemahaastattelu (LIITE1). Tarkoituksena oli yhdistää puolistrukturoitu haastattelu ja teemahaastattelu. Haastattelut rakentuvat samanlaisen kysymyspohjan päälle antaen kuitenkin tilaa vapaalle keskustelulle. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 55–57.) Opinnäytetyössä halutaan selvittää syitä tietyille asialle, jolloin puolistrukturoitu teemahaastattelu toimii tässä. Haastattelut äänitettiin ja käytiin myöhemmin läpi litteroimalla. Litterointi tarkoittaa aineiston puhtaaksi kirjoittamista, yleisesti tätä tehdään nauhoitetusta puheesta ja tässä tapauksessa haastatteluista. Puhtaaksi kirjoittaminen tehdään tässä tapauksessa hyödyntäen tekstinkäsittelyohjelmaa. Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa, joka keskittyy tiettyjen asioiden ympärille, voidaan aineistoa litteroidessa etsiä tämän opinnäytetyön kannalta keskeisiä asioita. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 78–80.) Haastatteluista kertyi aineistoa puheenmuodossa 2 tuntia ja 45 minuuttia sekä litteroitua aineistoa yhteensä 27 sivua. Litteroin haastattelut haastattelurungon ympärille, jolloin aineiston käsittely helpottui. Litteroitu aineisto on kirjoitettu puhtaaksi ja tiivistetty. Aineiston käsittelyssä hyödynsin erilaisia merkitsemiskeinoja, kuten värikoodausta ja haastateltavan ammattilaisen etunimen ensimmäistä kirjainta, sekä työpaikan ensimmäistä kirjainta. Tällöin pysyin itse perillä siitä, minkälaisia vastauksia kukin ammattilainen haastattelussa antoi. Aineisto on käsitelty siten, ettei lukija voi tunnistaa siitä yksittäistä henkilöä. Opinnäytetyöhön kirjoitetut lainaukset aineistossa ovat anonymissa muodossa.

Haastattelut toteutettiin joko Poikien Talolla, Teams-yhteyden avulla tai tarvittaessa muualla sovitussa paikassa. Haastatteluihin osallistuivat sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, jotka ovat ohjanneet ja tuoneet Poikien Talolle nuoria

poikia ja miehiä tutustumaan toimintaan. Haastatteluun osallistuminen on ollut vapaaehtoista, eikä ketään ole painostettu osallistumaan tutkimukseen. Haastatteluun osallistuneet ammattilaiset ovat saaneet saatekirjeen (LIITE2), jossa on kerrottu opinnäytetyön tarkoituksesta ja tutkimusmenetelmästä. Lisäksi haastatteluun osallistuneet ammattilaiset ovat saaneet tutkimukseen osallistumisesta suostumuslomakkeen (LIITE3) allekirjoitettavaksi. Haastateltavilla on ollut aikaa pohtia osallistumisestaan tutkimukseen minkä lisäksi heillä on ollut mahdollisuus kysyä lisätietoja opinnäytetyöhön liittyen ennen suostumustaan tutkimukseen.

Haastatteluista kertynyt aineisto litteroitiin ja aineiston analysointimenetelmänä käytettiin sisällönanalysointia ja teemoittelua. Sisällönanalysoinnissa tarkoituksena on tarkastella tekstimuotoon muutettua aineistoa, tässä tapauksessa haastatteluista. Sisällönanalysoinnin avulla aineistoa on käsitelty eritellen ja tiivistäen sitä. Tämän avulla aineistosta on pystytty etsimään yhtenäisyyksiä ja eroavaisuuksia. Sisällönanalysoinnin avulla tutkimuskysymyksiin on pystytty luomaan tiivistetty kuva aineistosta, joka kytkee tulokset opinnäytetyön keskeisiin kysymyksiin. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 97.) Teemoittelulla analysointimenetelmänä tarkoitetaan sitä, että haastatteluista saaduista tiedoista etsitään niitä yhdistäviä tekijöitä minkä jälkeen ne jaetaan teemojen mukaan tutkittaviksi opinnäytetyön keskeisten kysymysten alle (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009 105–108).

2.3 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyöni tutkimusasetelmaa pohtiessani olen joutunut vastaamaan kysymyksiin mitä?, miksi? ja miten? Tutkimuseettisyys rakentuu näiden kysymysten pohjalle. (Pohjola 2007, 17.) Tutkimuseettisesti opinnäytetyöni luo mielenkiintoisen asetelman nuorisotutkimusta kohtaan. Opinnäytetyössäni tutkitaan epäsuorasti nuoria, sillä tutkimuskohteena ovat ammattilaisten näkökulmat, joiden kautta saadaan tietoa nuorten poikien ja miesten tilanteista. Olikin eettisesti pohdinnan paikka, onko oikeutettua tutkia ammattilaisten näkökulmia aiheesta. Perustelen aiheen tutkimuseettisyyttä siten, että Poikien Talolle otetaan yhteyttä juurikin ammattilaisten kautta paljon ja nuoret pojat ja miehet ohjautuvat toimintaan useasti

henkilökohtaisen tutustumiskäynnin kautta, johon ammattilaiset ovat heitä ohjanneet. Aika ajoin ammattilaisilta pyydetään palautetta Poikien Talon toiminnasta sähköisen kyselylomakkeen avulla. Tämä opinnäytetyö toimii ikään kuin laadullisena jatkumona Poikien Talon omalle toiminnalle palautteen keruussa. Opinnäytetyöllä pyritään tuottamaan lisätietoa Poikien Talolle siinä, kuinka vastata palvelutarpeeseen.

Tutkimuseettisyydessä on kyse siitä, että tutkimusta tehdessä tutkija pitää huolen, että hän noudattaa tutkimukseen soveltuvia arvoja ja sääntöjä. Nuorisotutkimusta tehdessä tulee kiinnittää erityistä huomioita siihen, miten tutkitaan ja miten tuloksia raportoidaan. (Laukkanen, Pekkarinen & Vilmilä 2018, 75–77.) Tutkimuseettiset normit koskevat kaikkia, joista yksi liittyy luotettavuuteen ja totuuteen. Tarkastellessa tätä tarkemmin, esiin nousee tutkimusmenetelmät. (Laukkanen, Pekkarinen & Vilmilä 2018, 76–78.) Opinnäytetyöni tutkimusmenetelmänä käytetään laadullista tutkimusta ja aineiston keruussa hyödynnetään puolistrukturoitua teemahaastattelua, jossa haastateltavina on sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia. Haastatteluissa etsitään heidän henkilökohtaisia mielipiteitensä ja näkökulmia, joita voidaan pitää uskottavina.

Tutkimustulosten arvioinnissa on käytetty apuvälineinä validiteettia ja reliabiliteettia. Validiteetilla mitataan tutkimuksen pätevyyttä, eli tarkastellaan sitä, kuinka oikeina tutkimustulokset nähdään. Validiteetilla tarkoitetaan myös tutkimustulosten uskottavuutta. Reliabiliteetti puolestaan tarkoittaa luotettavuutta ja saatujen tulosten pysyvyyttä. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 25–27.)

3 SUKUPUOLISENSITIIVISYYS

3.1 Sukupuolisensitiivisyys

Sukupuolisensitiivisyys on monitulkinnainen termi johtuen sanan sensitiivisyys tulkinnasta. Sensitiivinen tarkoittaa herkkätuntoista ja herkkyyttä (Kielitoimiston sanakirja 2021). Sukupuolisensitiivisyys tarkoittaa sukupuoliherkkyyttä, jossa sensitiivisyys tuo tilaa tunteelle ja se yhdistetään useasti kasvatukseen. Kasvatuksessa se tarkoittaa yksinkertaisuudessaan sitä, että kaikille lapsille tarjotaan sama mahdollisuus valita itse lelut millä haluaa leikkiä. Leluja, pelejä tai leikkejä ei kategorioida sukupuolen mukaan, vaan jokainen saa itse valita, mitä haluaa tehdä. Kasvatuksessa tämän taustalla on ajatus siitä, että sukupuoli ei määrittäisi valintoja ja kiinnostuksen kohteita samoin kuin ennen vanhaan. (Nousiainen 2020 36–38.)

Sukupuolisensitiivisyys tarkastelee sukupuolen ominaisuuksien ja erityispiirteiden tiedostamista ja tunnistamista. Se tavoittelee itselle tärkeitä asioita ja tämän potentiaalin täyttämistä. Sukupuolisensitiivisyys on arvo ja ajattelutapa. Samalla se on kyky ilmaista ajatuksia, taitoa ja tunnetta. Sukupuolisensitiivisyys tiedostaa ja tunnistaa sukupuoleen liittyviä erilaisia merkityksiä, vaikutuksia ja ajatuksia. (Tyttöjen Talo 2021.) Sukupuolisensitiivisyyden monitulkinnaisuudesta johtuen sillä voidaan tarkoittaa sukupuolinäkökulman huomioimista yhteiskunnassa sen eri tasoilla. Sukupuolisensitiivisyys on kyky tunnistaa sukupuolten väliset erot ja tarpeet. (Anttonen 2007, 11–12.) Anttonen (2007, 11–20) mukaan sukupuolisensitiivisyys on edellytys sukupuolten väliselle tasa-arvolle. Sukupuolisensitiivisyyttä ja sukupuolineutraalisuutta ei tulisi kuitenkaan sekoittaa keskenään, sillä sukupuolineutraalisuus poistaa rajoja, ikään kuin pyyhkien sukupuolet pois (Nousiainen 2020, 36–39). Lisäksi se vertailee ja arvottaa sukupuolia, kun taas sukupuolisensitiivisyys tavoittelee omaa arvostavaa ainutlaatuisuuttaan (Tyttöjen Talo 2021).

Jossain määrin sukupuolisensitiivisyydestä käytetään termiä sukupuolitietoisuus, joka viittaa yhteiskunnan tietoisesti asettamiin odotuksiin miehistä ja naisista. Sukupuolitietoisuuden tunnistettua yhteiskunnan asettamat odotukset pystytään sen avulla luomaan ja muuttamaan näitä odotuksia miehille ja naisille sallivampaan suuntaan. (Punnonen 2007, 521–522.)

Sukupuolisensitiivisyys tunnetaan myös nimellä sukupuolivastuullisuus, jonka tarkoituksena on tunnistaa sukupuoliherkkyys. Poika- ja miestyössä se on ymmärrys tunnistaa erityispiirteitä poikuudesta ja maskuliinisuudesta. Maskuliinisuuden katsotaan yleisesti tarkoittavan miehekkyyttä, mutta sitä ei voida rajata ihmisen biologian mukaan. Maskuliinisuus on osa kulttuuria ja käytäntöjä sekä näiden vaikutuksia yhteiskuntaan. (Huuki, Kivijärvi & Lunabba 2018, 10–12.)

3.2 Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö

Sukupuolisensitiivisti tehtävässä nuorisotyössä tavoitteena on kuulla nuorten ääni, jotta nuorten yksilöllisen tuen tarve tulisi huomattua ja siihen pystyttäisiin reagoimaan. Ammattilaisten tiedostaessa tyttöjä ja poikia koskevat stereotypiat, pystyvät he huomaamaan miten ja milloin syrjäytyminen on uhkana molemmille sukupuolille. (Punnonen 2007, 525–526.) Punnonen (2007, 525) mukaan sukupuolisensitiivinen sosiaalinen nuorisotyö huomioi tarkasti nuoret, jotka tarvitsevat sosiaalista vahvistamista.

Anttonen (2007, 18–20) kuvaa yleisesti sukupuolisensitiivisen nuorisotyön tavoitteita siten, että nuori saisi mahdollisuuden ja tilan kasvaa juuri sellaiseksi kuin tämä itse haluaa – arvokkaaksi ja ainutlaatuiseksi omaksi itsekseen. Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö tiedostaa ihmisyyden ja sukupuolen monimuotoisuuden kasvun ja kehityksen. Se pyrkii edistämään ihmisten asemaa ja oikeuksia yksilön-, yhteisön- ja yhteiskunnan tasolla kokonaisvaltaisesti. Sukupuolisensitiivinen nuorisotyö pyrkii edistämään tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, jotta jokainen voisi olla oma itsensä – sellaisena kuin on. (Ranki 2021.)

Sukupuolisensitiivisessä nuorisotyössä tyttö- ja naistyö ovat löytäneet tukevan paikkansa setlementtiliikkeen alta ja työ onkin painottunut 2010-luvun taitteessa naissukupuoleen. Nuorten poikien ja miesten on katsottu käsittelevän sukupuoleen liittyviä asioita heikommin kuin naissukupuolen, ja tämän pohjalta sukupuolisensitiivinen työote on lähtenyt kehittymään myös poika- ja miestyöhön. Suomessa tehtävä sukupuolisensitiivinen poika- ja miestyö on lähtenyt leviämään setlementtiliikkeen mukana, ja työ onkin monipuolistunut 2010-luvun aikana. Useasti nuoret löytävät sukupuolisensitiivistä nuorisotyötä tekevän tahon jonkin ammattilaisen kautta, jolla on jo ennestään tietoa sukupuolisensitiivisestä työtöteestä. (Anttonen 2017, 13–15.) Anttonen (2017, 13–15) mukaan Suomessa sukupuolisensitiivisen työtöteen uranuurtajina ovat toimineet erilaiset järjestöt sekä järjestölähtöinen työ.

3.3 Sukupuolisensitiivinen työote

Punnosen (2007, 521) mukaan sukupuolisensitiivistä työtä tekevien henkilöiden tulisi pysähtyä pohtimaan omia käsityksiään sukupuolista ja haastaa täten omaa ajattelutapaa. Näillä käsityksillä sukupuolista on lopulta vaikutusta ihmisten keskinäisiin vuorovaikutuksiin. Myös Anttonen (2007, 18–20) on samoilla linjoilla, sillä hänen mukaansa sukupuolisensitiivistä työtä tekevien tulisi pystyä reflektoimaan työhön liittyviä arvoja ja asenteita. Sukupuolisensitiivisessä työtöteessä tulisi tarkastella asioita niin tytön kuin pojan näkökulmasta, sillä yleisesti yhteiskunnassa hyväksytään tytöille ja pojille eri asioita syntymästä saakka (Punnonen 2007, 521–522). Molemmat Anttonen (2007, 18–20) ja Punnonen (2007, 521–522) ovat samaa mieltä siitä, ettei sukupuoli saisi nousta esteeksi toteuttaa itseään sellaisena kuin haluaa.

Sukupuolisensitiivisessä työtöteessä keskeistä on pyrkiä luomaan tasa-arvoa naisten ja miesten välille, jolloin ammattilaisten tulisi tunnistaa ja tiedostaa sellaiset yhteiskunnalliset rakenteet ja niiden vaikutukset, jotta toisen tasavertainen kohtaaminen on mahdollista (Anttonen 2007, 18–20). Sukupuolisensitiivinen työote on toteutunut varhaiskasvatuksessa vuodesta 2017 alkaen opetushallituksen

tekemän varhaiskasvatussuunnitelman mukaan. Suunnitelman mukaan ammattilaisten tulee vastata lasten leikkihalukkuuteen sopivalla tavalla sekä antaa tarvittava tila ja rauha toteuttaa itseään käytettävissä olevien lelujen avulla. (Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016, 32–39.) Sukupuolisensitiivinen työote kannustaakin innovatiivisuuteen oman identiteetin etsinnässä, jolloin paikat, jotka toteuttavat sukupuolisensitiivistä työtettä, tuovat tärkeän lisän nuorisotyönkentälle (Punnonen 2007, 521–523). Sukupuolisensitiivisen työotteen tietoisuuden lisäämistä erityisesti sosiaalialan opiskelijoiden keskuudessa tulisi lisätä, sillä ammattilaistenkin on haastavaa tunnistaa osaamista sukupuolta ja seksuaalisuutta koskevissa asioissa (Törölä 2020).

Sukupuolisensitiivisellä työotteella toteutetuissa ryhmissä pyritään opettelemaan ja tunnistamaan omaa herkkyyttä puhua ja kuunnella. Esimerkiksi sukupuolisensitiivisesti toteutettavissa poika- ja miesryhmissä pojat ja miehet rohkenevat olla herkkiä, puhua tunteista ja tuoda oman epävarmuuden esille. (Punnonen 2007, 531–533.)

4 YKSINÄISYYS

4.1 Yksinäisyyden taustat

Yksinäisyys on kokemus ulkopuolisuudesta. Se on tunne siitä, ettei ole ketään kenen kanssa jakaa ajatuksia ja tunteita. Yksinäisyys on tietoinen ja henkilökohtainen kokemus, johon yhdistyvät mm. ahdistuneisuus, riittämättömyys ja epämiellyttävyyys. (Junttila 2015, 13–18.) Yksinäisyyden tunne ei synny yhdellä ainolla tavalla sen henkilökohtaisen kokemuksen vuoksi (Kangasniemi 2005, 241). Yksinäisyyden taustalla on useita erilaisia syitä. Ujous ja arkuus ovat asioita, jotka voivat hidastaa tutustumista. Ujous voi johtua sosiaalisten taitojen puutteesta ja se ilmenee useasti tilanteissa, joissa täytyy keskustella ja viettää aikaa toisten ihmisten kanssa. Arkuus mukautuu ihmisen kokemusten mukaan, ja pieni lapsi on altis erilaisilla ärsykeille. Epävarmuuden kokemus lapsuudessa heijastuu pitemmälle elämään ujoutena ja arkuutena – eikä ole väärin olla ujo tai arka. Näistä aiheutuvat yksinäisyysongelmat pahenevat, mikäli niitä yritetään hoitaa väärin, kuten pakottamalla. (Nevalainen 2009, 30–32.)

Ihmisten asenteet, mielipiteet ja käsitykset vaikuttavat suuresti siihen, millaisia meidän tulisi olla. Jos henkilö ei sovi ”muottiin” leimataan hänet helposti erilaiseksi, joka puolestaan altistaa kiusaamiselle ja yksinäisyydelle. Nuoret kaipaavat erityisesti murrosiässä ikäistensä seuraa, ja itsensä ilmaiseminen omalla tavallaan voi johtaa erilaisuuden leimaan, mikäli tapa ei löydy normeista. (Nevalainen 2009, 30–35.)

Yksinäisyydelle etsitään useasti syitä, milloin mistäkin ja useasti ulkoisista tekijöistä. Yksinäinen nuori sortuu useasti etsimään vikaa vain itsestään, mikä voi olla kohtalokasta. Itsensä syyttäminen voi johtaa itsetunnon heikkenemiseen ja lisätä häpeää. Yksinäinen nuori voi selittää yksinäisyyttään myös persoonallisuudella. Mikäli persoonallisuudessa on viitteitä aggressiivisuuteen, tulisi nuori saada tietoiseksi siitä, kuinka tämä vaikuttaa tämän läheisiinsä ja vaikeuttaa ihmissuhteiden luomista. (Kangasniemi 2005, 276–283.)

Nevalaisen (2009, 26–27) mukaan ystävyssuhteiden merkitys nuoruudessa on tärkeämpää kuin elämän muissa vaiheissa. Yksinäisillä nuorilla voi olla ongelmia itsetunnon kanssa sekä minäkuvan hahmottamisessa.

4.2 Sosiaalinen ja emotionaalinen yksinäisyys

Sosiaalinen yksinäisyys tarkoittaa sitä, että ihmiseltä puuttuvat sosiaaliset verkostot ympäriltään, hänellä ei ole kavereita, kumppania tai muita sosiaalisia kontakteja ja tämä on fyysisesti yksin. Se on ulkopuolisuuden kokemusta erilaisissa ryhmissä, missä aikaa voisi viettää. Yleisesti ajatellaan, että sosiaalinen yksinäisyys tulisi helposti ilmi ja asia huomattaisiin. (Junttila 2015, 34–36.) Junttilan (2015, 35–36) mukaan asia ei aina ole niin yksinkertainen, sillä useat nuoret esittävät kuuluvansa ryhmiin ja porukoihin välttääkseen leimaantumiselta yksinäiseksi. Esittäminen ei pidemmän päälle ole kannattavaa, sillä se voi johtaa yksinäisyyden syventymiseen tai siihen, että yksinäinen alkaa uskomaan esittämänsä asiaa todeksi.

Erityisesti sosiaalinen yksinäisyys altistaa ihmistä voimakkaammin mm. psyykkisiin sairauksiin, ahdistukseen, erilaisiin pelkotiloihin sekä masennukseen (Junttila, Jyrkkä, Tolmunen 2016.) Junttilan (2015, 39) mukaan nuoren masentuessa tämä jättäytyy pois muiden seurasta, minkä lisäksi hänen yleinen olemus muuttuu siten, että nuorta on hankala tunnistaa omaksi itsekseen. Masennuksen seurauksena nuori on vaarassa menettää sosiaaliset suhteensa ja niiden palautuminen ennalleen voi olla hyvin haasteellista.

Tärkeiden ja läheisten ystävyssuhteiden puutos johtaa emotionaaliseen yksinäisyyteen, joka tarkoittaa puutetta henkilöstä, jonka kanssa voisi keskustella ja joka ymmärtäisi ja kuuntelisi ja löytäisi sanoja, joilla voisi auttaa. Emotionaalinen yksinäisyys voi johtaa syrjäytymiseen, riittämättömyyden kokemukseen sekä tunteeseen siitä, että on epäonnistunut. (Junttila 2015, 34–42.)

Miehet kokevat naisia enemmän emotionaalista yksinäisyyttä (Junttila, Jyrkkä, Tolmunen 2016). Junttilan (2015, 43) mukaan myös pojat kokevat tyttöjä enemmän emotionaalista yksinäisyyttä. Miehet ja naiset kokevat sosiaalista yksinäisyyttä yhtä lailla (Junttila, Jyrkkä, Tolmunen 2016).

Junttila (2015, 44) selittää eroa sillä, että tytöt ja naiset tuovat ongelman esille rohkeammin. Nuorten poikien ja miesten uhkana on jäädä näkymättömiksi ja hiljaisiksi, mikäli he eivät tuo yksinäisyyden kokemuksiaan esiin (Lunabba 2018, 107–110). Lisäksi Lunabba (2018, 107–110) on samoilla linjoilla kuin Junttila (2015, 44), että nuoret pojat ja miehet tarvitsevat ystävää siinä missä tytöt ja naisetkin. Emotionaalinen yksinäisyys lisää nuorten poikien ja miesten ahdistuneisuutta ja masennuksen riskiä sekä voi ajaa heidät itsetuhoisiin ajatuksiin. Voi olla, että emotionaalisesti yksinäisiä poikia ja miehiä sekä heidän huoliaan ei oteta tosissaan, tai edes huomata, sillä vanhentunut ajattelutapa mukailee perinteistä sanontaa ”mies ei puhu eikä pussaa”. (Junttila 2015, 42–46.) Lunaban (2018, 107–110) mukaan nuorista pojista ja miehistä luodaan yleinen oletus sukupuolen mukaan, eikä heidän ongelmiaan välttämättä huomioida riittävän vakavasti. Junttilan (2015, 42–46) mukaan asian ollessa näin on yhteiskunnassamme ongelmia, joihin tulisi reagoida ja löytää keinot asian korjaamiseksi.

4.3 Eroon yksinäisyydestä

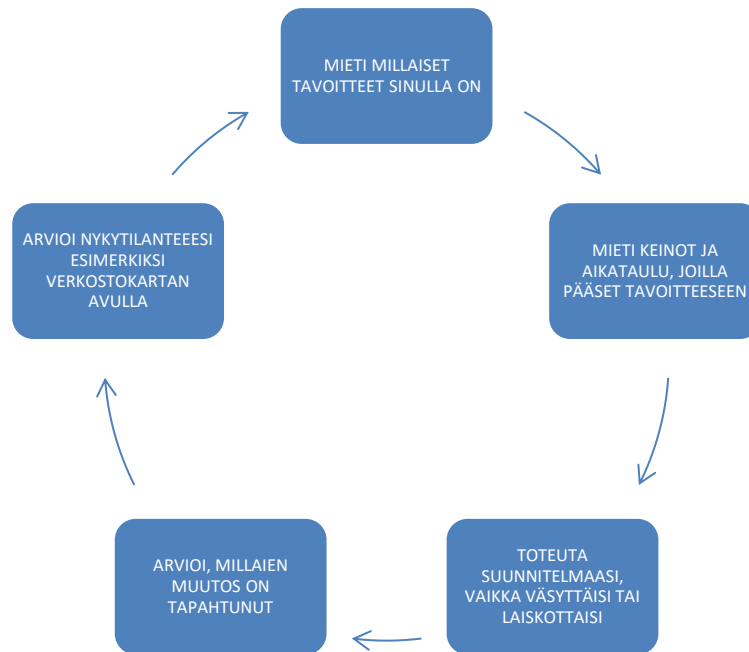
Nevalaisen (2009, 54–58) mukaan yksinäisyys johtaa useasti häpeään ja yksinäisyyttä piilotellaan. Yksinäisyys on yksinäiselle kuin salaisuus, jota yrittää varjella viimeiseen asti. Yksinäisyyden tunnistaminen on haastavaa ja useasti yksinäisyyden paljastuessa ongelmaa vähätellään. Yksinäisyyden kieltäminen vain lisää yksinäisyyttä.

Yksinäisyys ei katoa itsestään, vaan se vaatii yksinäiseltä ihmiseltä paljon. Jotta yksinäisyydestä voi toipua, tulee yksinäisyys ensimmäisenä hyväksyä ja tiedostaa. Yksinäisen henkilön läheisten tulee kohdata ja hyväksyä asia sellaisenaan. Asian hyväksymisen jälkeen yksinäisyys ei ole enää salaisuus, ja sen taakkaa on helpompi kantaa. (Nevalainen 2009, 58–63.)

Yksinäisyyttä voidaan yrittää helpottaa erilaisin keinoin, esimerkiksi puhuminen tai asioiden kirjoittaminen paperille voivat helpottaa. Mikäli nuoren yksinäisyys on huolestuttavan vakavaa, tulisi tämä ohjata ammattiavun piiriin. (Kangasniemi 2005, 276–283.) Näiden lisäksi Kangasniemi (2005, 276–283) kirjoittaa, että yksinäisyyden helpottamiseen auttaa tyydyttävien ihmissuhteiden luominen. Tätä voi yrittää tehdä mm. seuraavasti: muuttamalla yksinäisen nykyisiä ihmissuhteita itselleen mieluisaan suuntaan, muuttamalla omia henkilökohtaisia sosiaalisia tarpeita ja odotuksia, sekä madaltamalla omia odotuksia sosiaalisten kontaktien merkityksestä.

Verkostokartan avulla pystytään selvittämään yksinäisen nuorten kontakteja. Ideana verkostokartassa on piirtää ympyrä, jonka keskelle yksinäinen nuori sijoittaa itsensä. Ympyrä jaetaan sektoreihin, joiden avulla kategorioidaan mm. perhe, sukulaiset, kaverit, opiskelu- tai työkaverit sekä muut tuttavat ja mahdolliset nuoren kanssa työskentelevät ammattilaiset. Yksinäinen nuori sijoittaa verkostokarttaansa henkilöitä sen mukaan kuinka läheisiksi hän heidät kokee – läheisin henkilö lähelle itseään keskelle ja kaukaisin ympyrän reunalle omaan kategoriaansa. (Nevalainen 2009, 112–118.)

Verkostokartan luomisen jälkeen on hyvä tarkastella karttaa ja pohtia mille osalle haluaisi eniten muutosta. Yksinäinen nuori voi luoda itselleen myös tavoiteverkostokartan ja miettiä kuinka pääsisi tavoitekarttaansa. (Nevalainen 2009, 112–118.)

Kuvio 1. Yksinäisyydestä eroon pyrkivän toimintakaavio. (Nevalainen 2009, 117)

Nevalaisen (2009, 117) toimintakaavion ideana on asettaa itselleen tavoitteet ja aikataulu. Yksinäisen nuoren tulee kaavion mukaan miettiä erilaisia keinoja, joilla tämän asettamat tavoitteet ovat saavutettavissa. Yksinäisen tulee toteuttaa omaa suunnitelmaansa pitkäjänteisesti ja arvioida, millaista muutosta tämä on suunnitelmallaan saavuttanut.

Tavoista, joiden avulla ihmiset pyrkivät muuttamaan sosiaalisia suhteita, ei ole olemassa tarkkaa tietoa, koska useasti se tehdään ilman ulkopuolista apua. Nuoret voivat yrittää luoda uusia sosiaalisia suhteita uusien harrastusten tai erilaisten toimintojen kautta. Toisaalta nuorten epäsosiaaliset harrastukset, kuten lukeminen ja musiikin kuuntelu tai yleinen passiivisuus, eivät auta sosiaalisten suhteiden kehittämisessä. (Kangasniemi 2005, 276–283.)

Yksinäinen voi asettaa itselleen tavoitteita ja pohtia omia odotuksiaan sosiaalisille suhteille. Löytämällä itselleen mielekästä tekemistä, nuori saa lisää sisältöä arkeensa esim. yhteisöpohjaisesta toiminnasta. Palveluiden vähentyessä ja ammattiavun hankalan saavutettavuuden vuoksi kolmannen sektorin toiminta ja apu yksinäisyyttä vastaan on merkittävä. (Kangasniemi 2005, 276–283.)

Yksinäisyyteen useasti liittyy paljon erilaisia ajatuksia, ja yksinäinen voikin kokea erilaisia ajatusvääristymiä. Yleisesti näillä tarkoitetaan ajatusten jumittumista tiettyyn muotoon, eikä ajatusvääristymistä kärsivä henkilö pysty yksinkertaisesti muuttamaan omaa ajattelutapaansa. Yksinäisillä ajatusvääristymät ovat useasti itseään syyttäviä ja liittyvät siihen, etteivät muut henkilöt voi ymmärtää yksinäisen tunteita ja kokemuksia. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, sillä Suomessa joka viides kokee yksinäisyyttä elämänsä aikana. Mielikuvana se, etteivät muut voi ymmärtää yksinäistä, on väärä, eikä se pidä paikkaansa. Hyväksymällä ja ymmärtämällä asian yksinäisen on mahdollista tunnistaa muita vastaavassa tilanteessa olevia. (Junttila 2018, 170–175.)

5 MONIAMMATILLINEN TYÖ

5.1 Moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillinen yhteistyö tunnetaan myös nimellä monialainen yhteistyö (Lybeck & Walldén 2011, 26). Monialaista yhteistyötä määritellään nuorisolaissa siten, että paikallistasolla toimivan viranomaisyhteistyön lisäksi kuntien tulee toimia yhteistyössä erilaisten järjestöjen, seurakuntien sekä muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa. Kunnissa tulee olla verkostotyöryhmä, jonka tehtäviin kuuluu nuorten palveluiden edistäminen yhteistyön kautta eri palvelutarjoajien kanssa. (Nuorisolaki 1285/2016 9§.) Moniammatillinen yhteistyö tarkoittaa sitä, että eri aloilla työskentelevät ammattilaiset tekevät yhteistyötä, jolloin ammatillista osaamista ja siitä kertynyttä tietotaitoa pystytään hyödyntämään parhaiten. On tärkeä huomioida, että laki velvoittaa vain viranomaiset tekemään moniammatillista yhteistyötä. Nuorisolain mukaisen verkostotyöryhmän kokoamisessa kunnat voivat tehdä yhteistyötä, jolloin ryhmä toimii useammassa kunnassa. Tämä onkin yleisempää pienemmissä kunnissa helpottaen viranomaisten työtä. (Lybeck & Walldén 2011, 25–29.)

Monitoimijuus tunnetaan yhdistävänä yläkäsitteenä moniammatillisuuden, monialaisuuden, monitasoisuuden ja monisektorisuuden kesken. Monitoimijuus on sektorirajat ylittävää yhteistoimintaa, jolla pyritään saamaan aikaan muutosta ja vaikuttavuutta. (Laurila 2020.)

5.2 Verkostoyhteistyö ja nuorisotyöverkosto

Verkostoyhteistyötä puhuttaessa tulisi ymmärtää verkoston käsitys. Verkostoa voisikin kuvata eri tahojen väliseksi ammatilliseksi suhteeksi, joka syntyy näistä riippumattomista syistä. Yleisesti verkostotyöllä tarkoitetaan ammattilaisten yhteistyötä yhteisen asian hyväksi. (Soanjärvi 2007, 157–158.)

Verkostoyhteistyön keskiössä on aina asiakas. Nuorisotyöstä puhuttaessa käytän termin ”asiakas” sijasta sanaa ”nuori”. Verkostoyhteistyöllä tavoitellaan aina

nuoren etua ja sitä, että nuoren parissa työskentelevillä ammattilaisilla olisi tietämys nuoren tilanteesta. Kaikkien nuoren ympärillä työskentelevien ei tarvitse kuitenkaan tietää kaikkea, sillä viranomaistyöhön liittyy paljon salassa pidettävää tietoa. Verkostoyhteistyössä nuoren verkoston jäsenillä on jokaisella omanlaisensa arvo niin verkostolle kuin nuorelle itselleen. (Soanjärvi 2007, 155–165.)

Nuorisotyön kenttä on hyvin laaja, sillä erilaisia toimijoita löytyy niin julkisen kuin kolmannen sektorin puolelta. Nuorelle tämä on rikkaus, sillä eri toimijat luovat valinnanvaraa erilaisista toiminnoista ja palveluista. Kolmannella sektorilla erilaiset järjestöt voivat suunnata toimintaansa tietyille kohderyhmälle siinä missä julkinen puoli pyrkii tavoittamaan kaikki nuoret. Nuorisotyöverkostossa tulisi ensisijaisesti huomioida nuorten mielipide sekä heidän tarpeensa. Tämän lisäksi tulisi tarkkaan pohtia, kuinka jo olemassa olevat verkostot pystyvät vastaamaan palvelun tarpeeseen. (Soanjärvi 2007, 155–165.) Nuoruudessa koetut ystävyssuhteet ovat nuorille tärkeimpiä ystävyssuhteita koko elämän aikana. Ne voivat myös kestää pitkälle aikuisuuteen. Yksinäisillä nuorilla voi olla ongelmia itsetunnon ja minäkuvan kanssa. Nuoret kaipaavat ja tarvitsevat juttuseuraa tutuista aikuisista. (Nevalainen 2009, 26–27.) Kuntien ja järjestölähtöisten toimijoiden tulisi kyetä luomaan yhdessä monipuolinen palvelutarjonta, josta jokaiselle nuorelle löytyisi oma paikkansa jutella turvallisen aikuisen kanssa. Kolmasektori ei ole vastaus palvelutarjonnan puutteisiin, vaikka se tuokin oman tärkeän lisänsä nuorisotyöverkostoon. (Soanjärvi 2007, 155–165.)

5.3 Moniammatillisuus Poikien Talolla

Monitoimijuus näkyy Poikien Talolla erilaisten verkostoyhteistöiden kautta, joissa Poikien Talo on osallisena. Verkostoihin osallistuminen on osallisuutta, joka tarkoittaa yhteisöön kuulumista ja aktiivista osallistumista verkostotoimintaan ja verkoston tekemään työhön. (Laurila 2020.) Useat järjestölähtöiset toimijat ovat useasti pienempiä toimijoita, jolloin verkostoyhteistyön merkitys korostuu. Verkostoyhteistyön avulla voidaan luoda suuremmalla joukolla mielikuvaa verkoston toiminnasta ja verkostolle tärkeistä asioista. (Soanjärvi 2007, 155–158.)

Kävin keskustelua Poikien Talon henkilökunnan kanssa siitä, kuinka moniammatillisuus ja verkostoyhteistyö näyttäytyvät Poikien Talolla. Verkostoissa tehtävällä yhteistyöllä pyritään helpottamaan omaa työtä, löytämään siihen uusia näkökulmia sekä laajentamaan omaa käsitystä tietyistä aihealueista. Lisäksi sillä pyritään poistamaan päällekkäisyyksiä sekä tehostamaan käytettävissä olevia resursseja. (Vehviläinen 2002, 50–53.) Tätä käsitystä tukee myös käymäni keskustelu Poikien Talon henkilökunnan kanssa, sillä Poikien Talon ollessa pieni toimija yhteistyön merkitys korostuu oman organisaation ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Moniammatillinen yhteistyön ehkä näkyvin muoto on asiakasohjaukset, joita meille tulee. Se on oleellinen asia sen kannalta, että Poikien Talo pysyy pystyssä. Yhteistyötä tehdään myös eri toimijoiden kanssa erilaisten ryhmien muodossa sekä oman organisaation sisällä esim. Tyttöjen Talon kanssa. Verkostotyön kautta pystytään ylläpitämään ja kehittämään omaa ammattitaitoa. (Koskela 2022.)

Verkostoyhteistyöllä pyritään löytämään yhteistyökumppaneita, jotka jakavat samanlaista ajatus- ja arvomaailmaa. Verkostoissa joudutaan tekemään välillä kompromisseja, eikä omaa näkökulmaa aina saa sellaisenaan läpi. Verkostoyhteistyöllä tuodaan osaamista yhteen, jolloin verkoston ajamaa osaamista on helpompi jakaa eteenpäin. (Vehviläinen 2002, 54–58.)

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Haastatteluissa syntyneet taustatiedot

Opinnäytetyöni puolistrukturoituun teemahaastatteluun osallistui yhteensä viisi sosiaali- ja terveysalan ammattilaista. Haastateltavien etsinnässä hyödynsin Poikien Talon tietoa ohjaavista tahoista, ja näitä lähestyin sähköpostinvälityksellä. Haastatteluihin osallistuneet henkilöt olivat koulutukseltaan sosiaali- tai terveysalan ammattilaisia. Haastatteluihin osallistui 3 miestä ja 2 naista, vaikkakaan tämä ei ole tutkimuksen kannalta oleellista tietoa. Haastatteluihin osallistuneiden ammattilaisten yhteenlaskettu työhistoria sosiaali- ja terveysalalla on kokonaisuudessaan 84 vuotta. Haastatteluihin osallistuneiden ammattilaisten Poikien Talon kanssa tehtävä yhteistyö on vaihdellut muutamasta kuukaudesta aina 9 vuoteen asti, ja heidän ohjaamat nuoret ovat pääsääntöisesti iältään 18–29-vuotiaita. Alle 18-vuotiaiden osalta haastatteluissa syntynyttä aineistoa ei ole huomioitu. Ammattilaiset ohjaavat keskimäärin 0–2 nuorta tutustumaan Poikien Talolle kuukaudessa. Ammattilaiset kertoivat, että tutustujien määrät ovat pienemmät nykyisin verrattuna aikaan ennen koronapandemiaa.

Litteroitu aineisto on teemoiteltu opinnäytetyön keskeisten kysymysten avulla. Teemoittelun avulla aineistosta löytyi yhtenäisyyksiä, joita on tiivistetty sisällysanalyysia hyödyntäen. Jokaisessa haastattelussa ammattilaiset puhuivat samoista teemoista, jokseenkin eri sanoin. Liitän seuraaviin kappaleisiin haastatteluissa syntyneitä lainauksia, jotka tukevat tekemiäni havaintoja aineistosta. Lainaukset ovat ammattilaisten minulle haastattelutilanteissa kertomia, ja ne on kirjoitettu puhtaaksi.

6.2 Tilanteet, joissa ammattilaiset ohjaavat nuoria tutustumaan Poikien Talolle

Kysyin haastatteluissa ammattilaisilta, millaisia nämä nuoret pojat ja miehet ovat, joita he ohjaavat tutustumaan Poikien Talolle. Tarkentavina kysymyksinä oli ikä, minkälaiset elämäntilanteet heillä on ja millaisia haasteita heillä on. Lisäksi kysyin, että millaisissa tilanteissa ammattilaisilla tulee mieleen, että voisi käydä tutustumassa Poikien Talolle.

Ammattilaisten mukaan nuorten elämäntilanteet vaihtelevat paljon. Osa nuorista on työ- ja kouluelämän ulkopuolella, tai koulunkäynti on vaarassa keskeytyä. Yksi ammattilaisista kuvasi, että nuoret ovat eräänlaisessa elämän välitilassa, jolloin heidän arjestaan puuttuu sisältö. Kaikki ammattilaiset mainitsivat, että nuorilla on taustalla yksinäisyyttä, sosiaalisten tilanteiden pelkoa tai ongelmia niissä, sekä kaveritaitojen puutteita. Ammattilaisten mukaan taustalla voi myös olla mielenterveysongelmia sekä erilaisia diagnooseja. Ammattilaisten mukaan näiden nuorten elämä on kapeutunut, ja he ovat useasti jääneet syrjään henkilökohtaisista ihmissuhteista minkä lisäksi heillä on puutetta kavereista. Yksi haastatteluun osallistuneista ammattilaisista nosti esille myös nuorten kokemukset oman sukupuoli-identiteetin löytämisessä ja siihen kasvamisessa.

”Elämäntilanteet vaihtelevat, yhteisenä nimittäjänä voisi ajatella toiveen jostain muutoksesta. Sosiaalisessa kanssakäymisessä voi olla haasteita, yksinäisyys ja kaveritaitojen puute nousevat esille, sekä toive tutustua uusiin ihmisiin.”
(Ammattilainen 2.)

Haastatteluihin osallistuneet ammattilaiset mainitsivat, että useasti nuorilla on toive jonkinlaisesta muutoksesta omassa elämässään sekä halu tutustua uusiin ihmisiin. Yksi ammattilaisista nosti esille koulukiusaamistaustan, jonka kautta nuorilla voi olla itsetunnon kanssa ongelmia. Ammattilaisten mukaan nuorille lähdetään kartoittamaan eräänlaista palveluverkostoa ympärilleen, jotta nuoret saisivat sisältöä arkeensa ja he saisivat jonkin syyn poistua kotoa. Poikien Talo toimii tässä yhtenä mahdollisena palvelujen tarjoajana nuorille pojille ja miehille. Ammattilaisten mukaan yksinäisyyden teemojen noustessa esille nuorten poikien ja miesten elämissä Poikien Talo on paikka, johon heitä ohjataan tutustumaan.

”Useasti taustalta löytyy koulukiusaamista, huonoja kokemuksia, sosiaalisten tilanteiden pelkoa, riittämättömyyden tunnetta sekä huonoa itsetuntoa. Voi olla kaveritaidoista puutetta, kuten miten keskustellaan tai miten osoitan mielenkiintoa tai yleisesti missä vuorovaikutustaitoa tarvitaan muiden ihmisten kanssa ”(Ammattilainen 1.)

”Jotkut nuoret kertovat, ettei ole kavereita ja toivoisivat jotain muutosta nykyiseen tilanteeseen. Yksinäisyyden teemat ovat useasti läsnä. Sosiaalisten tilanteiden pelkoa tai sosiaalisissa taidoissa tai kaveritaidoissa on puutteita.”
(Ammattilainen 3.)

Kaikki tutkimukseen osallistuneet ammattilaiset ovat käyneet nuoren mukana tutustumassa Poikien Talolla, ja he ovat tarjoutuneet lähtemään nuorten mukaan tutustumaan Poikien Talolle, mikäli nämä nuoret pojat ja miehet niin haluavat.

6.3 Ammattilaisten näkemyksiä Poikien Talon tavasta tukea nuoria

Toisen keskeisen tutkimuskysymyksen kautta pyrin selvittämään ammattilaisten ajatuksia siitä, miten he näkevät Poikien Talon tukevan näitä nuoria. Kysyin ammattilaisilta, miten he näkevät Poikien Talon tukevan näitä nuoria. Lisäksi tarkentavina kysymyksinä, että miten he näkevät nuorten poikien ja miesten hyötyvän Poikien Talon toiminnasta, ja että ovatko he havainneet näissä nuorissa muutosta Poikien Talolla toiminnassa käymisen jälkeen. Kysyin myös, että osaavatko ammattilaiset nimetä yksittäistä asiaa, josta nuoret pojat ja miehet olisivat Poikien Talolla hyötäneet, ja että miksi juuri Poikien Talolle tullaan tutustumaan.

Haastatteluihin osallistuneiden ammattilaisten mukaan Poikien Talo tarjoaa nuorille pojille ja miehille turvallisen paikan, missä he voivat olla oma itsensä ja vahvistaa itsetuntoaan. Ammattilaisten mukaan Poikien Talon toiminta tarjoaa nuorille syyn poistua kotoa, kohdata uusia ihmisiä ja löytää uusia kaverisuhteita. Haastatteluissa nousi esille kohtaamiseksi tulemisen tärkeys, jolloin nuori kokee tulleensa kuulluksi. Ammattilaiset kokevat, että nuoret tulevat kohdatuiksi Poikien Talolla, ja että heillä on luottavainen olo ohjata nuoria tutustumaan toimintaan. Ammattilaiset kertoivat haastatteluissa, että Poikien Talo ei ole ainut paikka, vaan yksi toimija muiden joukossa, minne he ovat ohjanneet nuoria poikia ja miehiä tutustumaan.

”Poikien Talo on turvallinen paikka, missä voi olla oma itsensä. Siellä voi tustua omaan itseensä paremmin, sekä voimaantua ja vahvistua.” (Ammattilainen 2.)

”Nuoret ovat saaneet jonkun heille turvallisen tuntuisen paikan, minne mennä, missä keskustella, missä kohdata ihmisiä ja missä tulla kohdatuksi.” (Ammattilainen 1.)

”Poikien Talo ei ole ainut paikka mihin ohjaan nuoria, mutta esimerkiksi kaksi edellistä ohjaamaani nuorta, niin Poikien Talo on ollut se paikka, missä he ovat voineet jatkaa käymistä.” (Ammattilainen 4.)

Yksi ammattilaisista kertoi, että hänen mielestään Poikien Talo pystyy räätälöimään palveluitansa tietyn tarpeen mukaan, ja että siellä on aina kuunneltu nuoria ja otettu heidän toiveensa huomioon. Haastatteluun osallistuneista ammattilaisista kaksi mainitsi Poikien Talon tarjoamat seksuaalineuvonnan palvelut yksittäisenä asiana, josta he näkevät nuorten hyötyvän. Kaikki ammattilaiset kertoivat ajattelevansa Poikien Talon erilaisten pienryhmätoimintojen sekä mahdollisten leirien tukevan nuoria. Pienryhmätoiminnoissa ja leireillä on useasti vähemmän osallistujia ja samanhenkistä porukkaa, jolloin ryhmä koetaan tiiviimmäksi. Ammattilaisten mukaan myös pienemmät kävijämäärät yhteisötoiminnoissa voivat olla joidenkin nuorten kohdalla vaikuttava tekijä positiivisessa mielessä, jolloin nuoret voivat rohkaistua tulemaan toimintaan mukaan. Ammattilaiset nostivat esille myös Poikien Talon tarjoaman yksilöohjauksen ammattilaisten kanssa. Tässä työmuodossa pystytään pohjautumaan syvemmin nuorten poikien ja miesten haasteisiin elämässä. Poikien Talon yhteisötoiminnot ovat avoimia kaikille, ja ne ovatkin ammattilaisten mukaan hyviä paikkoja opetella sosiaalisia taitoja kaikessa rauhassa.

”Poikien Talolla on mahdollisuus räätälöidä toimintaa. Mielestäni Poikien Talolla on aina kannustettu ja haluttu kuulla kävijöiden toiveita mitä he haluavat tehdä. Poikien Talolla on valmius ja valppaus kuulla nuorta ja heidän toiveitansa.” (Ammattilainen 2.)

”Seksuaalineuvonnan palvelut ovat Poikien Talolla mahdollisia. Uusia kokemuksia ja erilaisia ryhmiä tai leirejä mihin pääsee osallistumaan.” (Ammattilainen 2.)

”Seksuaalineuvonta, yksilöohjaus ammattilaisen kanssa, ryhmät ja avointoiminta.” (Ammattilainen 3.)

”Nuoren saavuttama hyöty on se, että tämä pääsee pienin askelin altistamaan itseään semmoisille itselle epämukaville tilanteille, kuten sosiaaliset tilanteet. Taustalla voi olla vuorovaikutustaitojen puutetta, jota voi parantaa pikkuhiljaa ja tämän kautta vahvistaa omaa itsetuntoa.” (Ammattilainen 1.)

Näiden lisäksi haastatteluissa nousi vielä esille se, että yhteisöllisen toiminnan odotetaan myös auttavan nuoria poikia ja miehiä mielenterveyden kanssa, sillä poistumalla kotoa ihmisten ilmoille ja pystymällä vain olemaan ja kuuntelemaan muiden jutustelua, voi nuori löytää myöhemmin rohkeuden osallistua aktiivisemmin toimintaan.

6.4 Ammattilaisten näkemyksiä Poikien Talosta palvelujen tarjoajana

Kysyin ammattilaisilta, miten he näkevät Poikien Talon palvelujen tarjoajana sekä tarkentavina kysymyksinä mm. saavutettavuudesta, aukiolosta sekä toimitilasta. Lisäksi kysyin ammattilaisilta olisiko heillä jotain kehittämisen kohteita tai kehittämisideoita Poikien Talolle.

Haastatteluihin osallistuneiden ammattilaisten mukaan Poikien Talo on matalan kynnyksen luotettava, turvallinen ja pienimuotoinen toimija. Haastatteluissa nousi esille Poikien Talon toiminnan vapaaehtoisuus, jolloin nuori voi vain tulla ilmoittautumatta mukaan ja osallistua toimintaan anonyymisti niin halutessaan. Ammattilaisten mukaan tällöinen toiminta madaltaa nuorten kynnystä osallistua, ja sitä pidetään ammattilaisten keskuudessa tärkeänä.

”Kaikista matalimman kynnyksen palveluita mitä on, nuori voi olla anonyymina eikä tarvitse kirjautua tai liittyä jäseneksi, joka varmasti helpottaa kiinnittymistä palveluun.” (Ammattilainen 5.)

Haastatteluihin osallistuneiden ammattilaisten mielestä Poikien Talolla on oma erityisosaamisensa poika- ja miestyössä. Poikien Talo toimii Vuolle Settlementti ry:n alla kolmannella sektorilla, ja ammattilaisten mielestä tämä on tärkeä lisä nuorisotyökentän palvelutarjontaan. Ammattilaisten mukaan Poikien Talo on näkynyt palvelutarjottimella koko ajan ja se nousee aika ajoin esille. Haastatteluun osallistuneista ammattilaisista yksi alkoi muistelevaan aikaa, jolloin Poikien Talo tuli Ouluun.

”Poikien Talo on näkynyt palvelutarjottimella koko ajan. Silloin kuin Poikien Talo tuli, niin se oli iso juttu, että Ouluun saatiin Poikien Talo.” (Ammattilainen 3.)

Ammattilaisten mukaan on tärkeää, että myös nuorille pojille ja miehille löytyy sukupuolisensitiivistä työtä tekevä paikka. He nostivat esille myös Tyttöjen Talon konseptina, joka on vakiintuneempi Suomessa. Ammattilaiset näkevät Poikien Talon vastaavan tiettyyn palvelutarpeeseen, ja se on löytänyt selkeästi oman paikkansa Oulun kaupungin palvelun tarjonnassa. Ammattilaiset näkevät Poikien Talon toiminnan joustavana vaihtoehtona nuorille sen vapaaehtoisuuden vuoksi. Ammattilaisten mukaan Poikien Talon toiminta on hyvin arkipäiväistä ja osallistuminen toimintaan ei ole leimaavaa. Haastatteluissa nousi esille se, että historias- taan tai diagnooseista huolimatta jokainen on tervetullut Poikien Talolla, sillä Poi- kien Talolla erilaisuus hyväksytään ja ymmärretään.

”Poikien Talo on turvallinen ja pienimuotoinen toimija, joka on hyvä asia. Poi- kien Talo on monipuolinen kolmannen sektorin toimija, joka tuo hyvän lisän nuorisotyön kentälle. Erityisosaaminen poika- ja miestyössä.” (Ammattilainen 3.)

”Poikien Talolla on selkeä rooli Oulun kaupungin palvelun tarjonnassa. Se on semmoinen luotettava toimija, joka pystyy järjestämään luotettavaa toimintaa ja erilaista sisältöä. Nuorten on hyvä saada myös kolmannen sektorin palveluja. Poikien Talo vastaa tiettyihin tarpeisiin hyvin.” (Ammattilainen 2.)

”Kolmannen sektorin toimija. Hienoa, että mahdollisuus sukupuolisensitiiviselle työskentelylle nuorisotila tyyppisessä kontekstissa. Hienoa, että keskittyy poika- ja miestyöhön.” (Ammattilainen 1.)

Ammattilaisten mukaan Poikien Talo on hyvin saavutettavissa. Poikien Talo sijaitsee Oulun keskustassa, se on lähellä useita keskeisiä nuorten palveluita ja sinne on helppo löytää ja tulla. Lisäksi julkinen liikenne kulkee Oulun keskustaan hyvin. Yhteistyö tahojen aukioloajat harvemmin jäävät mieleen, mutta ammattilaiset nostavat kysyttäessä esille Poikien Talon alkuiltaan sijoittuvat olohuonetoiminnot, jotka nähdään hyvänä asiajana erityisesti saavutettavuuden kannalta. Ammattilaisten mukaan useilla nuorilla voi olla haasteita unirytmieissä, jolloin virka-aikaan sijoittuvat palvelut voivat olla haastavia. Alkuiltaan sijoittuva olohuonetoiminta ei sulje nuorta palveluiden ulkopuolelle. Poikien Talo sijaitsee kerrostalohuoneistossa ja se on pyritty tekemään kodinomaiseksi, lämpimäksi ja viihtyisäksi paikaksi. Poikien Talon ikkunoissa on isot mainokset, joissa lukee ”Toinen koti keskellä Oulua”. Yksi ammattilaisista kertoi, että eräs nuori on joskus sanonut hänelle luullensa, että tulivat jonkun kotiin. Haastatteluun osallistuneet ammattilaiset kertoivat Poikien Talon saavuttaneen heidän mielestään tavoitteet kodinomaisuudesta ja viihtyisästä paikasta. Yksi ammattilaisista nosti esille, että Poikien Talon tilat ovat tarpeeksi pienet, jotta nuoren kohtaaminen on helpompaa. Lisäksi Poikien Talon tilat ajavat nuoria olemaan enemmän yhdessä kuin erillään toisistaan.

”Poikien Talo on muuntautuva, luotettava toimija, jolla on oma paikkansa Oulun kaupungissa. Tilat on viihtyisät, kodinomainen ja tarpeeksi pieni paikka. Sijainti hyvä.” (Ammattilainen 3.)

”Sijainniltaan hyvä ja tilat ovat viihtyisät. Arvostan sitä, että toimintaa sijoittuu myös ilta aikaan. Joillakin voi olla aidosti haastavat unirytmit, jolloin he eivät ole palvelujen ulkopuolella.” (Ammattilainen 2.)

”Hienoa, että on tommoinen ilta- tai iltapäivä painotteinen toiminta. Nuorilla voi olla useasti unirytmit sekaisin niin se helpottaa paljon paikalle pääsemistä. Poikien Talon tilat on tehty viihtyisiksi, hyvin kodin omaisiksi.” (Ammattilainen 1.)

Kysyessäni ammattilaisilta kehittämisen kohteita tai kehittämisideoita Poikien Talolle esille nousi tietoisuuden ja tiedottamisen lisääminen Poikien Talon toiminnasta ja tekemisestä. Yksi ammattilaisista kertoi, että mikäli hän osaisi kertoa tarkemmin Poikien Talon toiminnasta, olisi toiminta helpompi ”myydä” nuorille ennen tutustumista, jolloin nuoren innostuminen toiminnasta voisi madaltaa kynnystä osallistua toimintaan. Säännöllinen uutiskirje nousi kahdessa haastattelussa esille sekä se, että Poikien Talo tulisi konkreettisesti esittelemään ja kertomaan toiminnoistaan.

”Tiedottamista lisää, erityisesti kun korona alkaa helpottamaan. Voisi käydä fyysisesti kertomassa toiminnasta eri paikoissa ammattilaisten kesken.” (Ammattilainen 3.)

Haastatteluissa nostettiin esille myös itsekritiikkinä oman aktiivisuuden tärkeys ottaa selvää eri palveluista oman työn kehittämisen kannalta. Ammattilaisten mukaan koronapandemia on vaikuttanut työhön kahden vuoden ajan, ja tämä on vaikuttanut verkostoyhteistyöhön vähentävästi. Yhdessä haastattelussa nostettiin kehittämisideaksi koulutustoiminta, johon Poikien Talolta voisi löytyä osaaamista.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää laadullisen tutkimuksen kautta ammattilaisten näkökulmia siihen, minkä vuoksi Oulun Poikien Talolle tuodaan nuoria poikia ja miehiä tutustumaan toimintaan sekä ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta palveluntarjoajana. Opinnäytetyöstä syntyneet johtopäätökset on koottu ammattilaisille tehdyistä haastatteluista. Tavoitteenani oli haastatella neljää eri ammattilaista, mutta haastateltavien lopullinen määrä oli viisi, joka ylitti työlle asettamani tavoitteet haastateltavien määrästä yhdellä. Viisi haastateltavaa on lukumäärällisesti varsin pieni määrä, eikä tutkimustuloksia voida yleistää koskemaan kaikkia ammattilaisia ja Poikien Talolle ohjaavia tahoja. Tämän opinnäytetyön haastatteluihin osallistuneet ammattilaiset ovat kuitenkin merkittäviä tämän tutkimuksen tulosten kannalta.

Haastatteluissa syntyneen aineiston perusteella voidaan tehdä johtopäätöksiä, missä opinnäytetyön keskeisiin kysymyksiin ja tutkimusongelmaan on saatu vastauksia ja tuloksia voidaan pitää uskottavina ja luotettavina. Perustelen tutkimustulosten uskottavuutta ja luotettavuutta validiteetin ja reliabiliteetin avulla. Validiteetti mittaa tutkimuksen pätevyyttä ja uskottavuutta, reliabiliteetti puolestaan tulosten luotettavuutta. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2009, 25–27.) Tämän opinnäytetyön puolistrukturoituun teemahaastatteluun osallistui viisi ammattilaista neljästä eri organisaatiosta ja jokaisessa haastattelussa toistuivat samankaltaiset teemat yksinäisyyden ja sosiaalisten tilanteiden pelon ympäriltä. Näiden lisäksi haastatteluissa toistuivat samankaltaiset odotukset Poikien Taloa kohtaan ja samankaltaiset näkemykset Poikien Talosta palvelujen tarjoajana. Otos on yleisesti ajatellen pieni, mutta tämän opinnäytetyön tulosten kannalta merkittävä ja uskottava. Pidän opinnäytetyöni tutkimustuloksia luotettavina, sillä ne ovat ammattilaisten minulle kertomia ja haastatteluissa toistuneet teemat ovat Poikien Talolla yleisesti tiedossa työntekijöiden keskuudessa.

Ammattilaisten mukaan nuorten poikien ja miesten elämäntilanteet vaihtelevat Poikien Talolle tutustumaan tullessa, mutta yhdistävänä tekijänä tutustumisten

taustalla on yksinäisyys, haasteet sosiaalisissa tilanteissa sekä sisällön puute arjessa. Junttilan (2015, 34–35) mukaan yksinäisyyden taustalla voi olla erilaisia asioita ja yksinäisyyden kokemus on yksilöllistä. Lisäksi kavereiden puute voi lisätä nuorten yksinäisyyden kokemusta. Tässä asiassa haastatteluihin osallistuneet ammattilaiset sekä Junttila (2015, 34–35) ovat yhtä mieltä siitä, että kavereiden puute ajaa nuoria yksinäisyyteen. Tämän tutkimuksen sivulta 16 alkaen yksinäisyyteen on syvennetty tarkemmin ja sivulla 18 Junttila (2015, 43) toteaa, että nuorten poikien ja miesten kokema emotionaalinen yksinäisyys on yleisempää kuin nuorilla tytöillä ja naisilla. Ammattilaiset odottavat Poikien Talon tarjoavan näille nuorilla paikan, jossa he voivat lievittää yksinäisyyden kokemustaan ja tutustua rauhassa uusiin ihmisiin.

Oireet sosiaalisten tilanteiden pelosta alkavat keskimäärin 15 ikävuoden kohdalla, ja ne ovat yleisempiä naisilla kuin miehillä. Sosiaalisten tilanteiden pelkoon sairastuneilla todetaan keskimäärin enemmän muitakin psykiatrisia sairauksia (Taiminen 1998.) Sosiaalisten tilanteiden pelko näyttäytyy näillä nuorilla pojilla ja miehillä siten, etteivät he lähde kotoa pois ja sitoutuminen erilaisiin toimintoihin on haastavaa. Poikien Talolla tiedostetaan sitoutumisen vaikeus esimerkiksi erilaisiin ryhmätoimintoihin, joita toteutetaan Poikien Talon ulkopuolella. Toiminnan sijoittuessa fyysisesti Poikien Talolle nuorten poikien ja miesten osallistumisen kynnys madaltuu.

Ammattilaiset odottavat Poikien Talon pystyvän vastaamaan nuorten ongelmiin tarjoamalla nuorille pojille ja miehille turvallisen tuntuksen paikan, missä opetella omassa rauhassa ja omaan tahtiin osallistumista erilaisiin sosiaalisiin tilanteisiin. Poikien Talo mielletään ammattilaisten keskuudessa paikaksi, missä nuoret voivat olla rohkeasti oma itsensä, hakea hyväksyntää sekä kohottaa itseluottamustaan. Poikien Talon toimiessa ennaltaehkäisevän ja korjaavan työn rajapinnassa nousevat kohtaamisen tärkeys ja sosiaalinen vahvistaminen teemoina tärkeiksi. Lyhykäisyydessään sosiaalisella vahvistamisella tarkoitetaan kohtaamista, kuuluksi tuleamista, voimaantumista sekä henkisen hyvinvoinnin parantamista (Mehntonon 2011, 13–14.) Poikien Talon tarjoamat erilaiset toiminnalliset ryhmät tuovat

ammattilaisten mukaan tärkeän lisän palvelutarjontaan. Ryhmätoiminnoilla tavoitellaan pienellä ja tutummalla porukalla sosiaalista vahvistamista. Poikien Talolla sosiaalinen vahvistaminen tapahtuu näkyvimmin kohtaamisen ja kuulluksi tulemisen kautta yhteisötoiminnoissa, joiden lisäksi nuoria yritetään saada osaksi yhteisöä ja sen toimintaa. Poikien Talo yrittää aktivoida nuoria käymään toiminnoissaan muistuttamalla tekstiviestillä eri yhteisötoiminnoista. Mehtonen (2011, 18–21) kuvaakin sosiaalisen vahvistamisen monia keinoja myös edellä mainituin tavoin.

Poikien Talo on yksi toimija suuremmassa joukossa palveluiden tarjoajia, ja ammattilaiset näkevät Poikien Talon pystyvän tarjoamaan apuaan nuorille pojille ja miehille. Poikien Talon ei odoteta ratkaisevan nuorten poikien ja miesten haasteita vaan toimivan yhtenä osana nuorten poikien ja miesten palveluita. Soanjärvi (2007, 160) toteaaakin, että jakamalla samankaltaista arvopohjaa nuorisotyön kentällä yhteistyö eri tahojen välillä helpottuu. Yhteistyökumppanina ja toimijana nuorisotyönkentällä Poikien Talo nähdään ammattilaisten silmin luotettava toimijana, joka omalla toiminnallaan vastaa tiettyyn palvelutarpeeseen ja täyttää paikansa palvelutarjottimella.

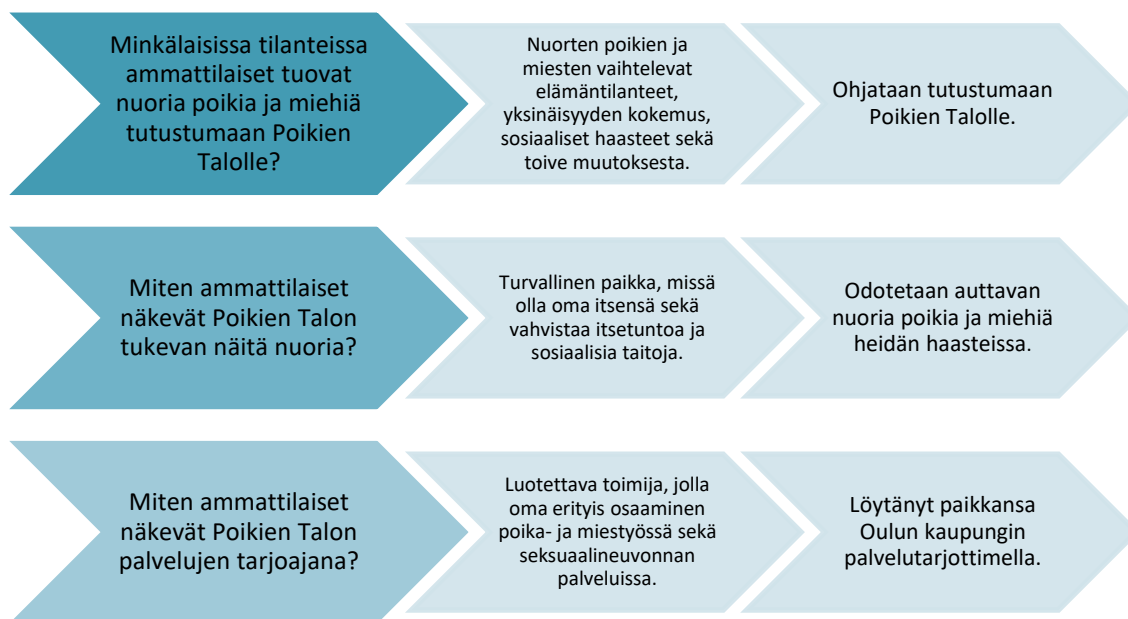
Poikien Talon tarjoamat seksuaalineuvonnan palvelut koetaan tarpeellisiksi ja hyödyllisiksi nuorille pojille ja miehille. Seksuaalineuvonta näyttäytyy Poikien Talolla henkilökohtaisena työmuotona, ja Poikien Talon työntekijöistä kahdella on seksuaalineuvojankoulutus. Seksuaalineuvonta on aina yksilön omien tarpeiden mukaista tavoitteellista toimintaa, jolla pyritään löytämään ratkaisuja seksuaalisuuteen liittyvissä ongelmissa (Ryttyläinen-Korhonen 2011, 10). Tämän ohella Poikien Talolla tehtävä sukupuolisensitiivinen työ nuorten poikien ja miesten kanssa nousi esille. Poikien Talolla ei tarvitse asettua valtavirran muottiin, ja kuten Nevalainen (2009, 35) toteaa, voidaan erilaisuus nähdä voimavarana. Poikien Talolla mahdollistetaan osallistuminen omana itsenään. Punnonen (2007, 526) toteaaakin, että sukupuolisensitiivisellä työotteella henkilön kohtaaminen ja huomioiminen on mahdollista. Nuorten kohdatessa omaan sukupuoli-identiteettiin liittyvää kipuilua korostaa Punnonen (2007, 528), että nuoret tarvitsevat palveluita,

jotka huomioivat sukupuolen moninaisuuden, ja että näissä palveluissa palveluntarjonta on tarkasteltu oikeanlaiseksi. Poikien Talo edustaa tämän kaltaista palvelua nuorille pojille ja miehille sekä itsensä sellaisiksi kokeville.

Kysyessäni ammattilaisilta kehittämisen kohteita tai kehittämideoita koskien Poikien Taloa esille nousi tiedottamisen tärkeys ja tietoisuuden lisääminen. Tiedottamalla omasta toiminnasta nettisivujen, uutiskirjeen tai sosiaalisen median kautta saavutetaan lisää näkyvyyttä omalle toiminnalle, jolloin ammattilaiset muistavat jälleen Poikien Talon olemassaolon. Haastatteluista nousi esille, että tietyt yhteistyötahot korostuvat aika ajoin ja tiedottamisen avulla omasta olemassaolosta voidaan muistutella. Koronapandemian vaikuttaessa vähentävästi verkostoyhteistyöhön korostuu oman toiminnan mainostaminen yhteiskunnan pikkuhiljaa avautuessa. Sosiaalinen media onkin helppo tapa tuoda omaa työtään näkyväksi erityisesti nuorten poikien ja miesten silmiin. Poikien Talon järjestämät erilaiset ja eri teemaiset Instagram-livelähetykset ovatkin oiva paikka tuoda työtä näkyväksi suuremmalle joukolle ihmisiä.

Poikien Talolta kaivataan myös ammattilaisille suuntautuvaa koulutustoimintaa. Poikien Talo järjestääkin jo seksuaalineuvontaan liittyvää koulutusta Vuolle-opiston opiskelijoille. Ammattilaisten mukaan Poikien Talolla on erityisosaamista poika- ja miestyössä sekä sukupuolen moninaisuuden huomioimisessa, joten voisi mahdollinen koulutustoiminta liittyä tähän. Poikien Talon ollessa pieni toimija tulisi muistaa ja huomioida käytettävissä olevat resurssit ja mahdollisuudet, jotka ovat kuitenkin rajalliset.

Seuraavassa kaavioissa on luotu vielä tiivistetty kuvaus tutkimusongelmasta, haastatteluiden avulla niihin saaduista vastauksista sekä niistä syntyneistä johtopäätöksistä.

Kuvio 2. Tiivistetty kuvaus tutkimusongelmasta, haastatteluissa saaduista vastauksista sekä johtopäätöksistä.

Kuvioon on tiivistetty tutkimusongelma, ammattilaisten ajatukset ja johtopäätökset. Ammattilaiset ohjaavat nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talolle heidän kokiessaan yksinäisyyttä. Ammattilaiset näkevät Poikien Talon tarjoavan näille nuorille turvallisen paikan, jossa he voivat rauhassa vahvistaa itsetuntoaan ja sosiaalisia taitoja, ammattilaiset odottavat Poikien Talon tarjoavan näille nuoria apua heidän haasteissaan. Ammattilaiset näkevät Poikien Talon luotettavana toimijana ja yhteistyökumppanina, joka on löytänyt paikkansa Oulun kaupungin palvelutarjottimella.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta sekä siitä, minkä vuoksi Poikien Talolle tuodaan nuoria poikia ja miehiä tutustumaan toimintaan. Halusin tehdä opinnäytetyöstäni varta vasten laadullisen tutkimuksen, koska uskoin, että haastattelemalla eri palveluissa työskenteleviä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia voisin saada opinnäytetyöhöni laadukkaampia vastauksia kuin määrällisellä tutkimuksella ja kyselylomakkeella. Uskon edelleen tähän, ja koenkin, että haastatteluista saamani vastaukset ammattilaisilta ovat hyviä ja ne vastaavat opinnäytetyön tutkimusongelmaan. Halusin sisällyttää tutkimustuloksiin mahdollisimman paljon ammattilaisten sitaatteja, sillä mielestäni juuri ne vastaavat parhaiten opinnäytetyöni nimeä.

Opinnäytetyöprosessin kautta olen päässyt seuraamaan erilaisia palveluprosesseja sekä hahmottamaan itse kentällä tehtävää työtä. Haastatteluiden kautta olen päässyt tapaamaan eri palveluissa työskenteleviä ammattilaisia ja olenkin näiden kautta pyrkinyt oppimaan uutta. Olen löytänyt tämän kautta itselleni erilaisia näkökulmia asioihin, ja haluan vaalia näitä tulevaisuudessa omassa työssäni. Opinnäytetyön kautta olen päässyt tutustumaan erilaisiin organisaatioihin, jotka työskentelevät nuorisotyön kentällä. Opinnäytetyön kautta olen myös pystynyt syventämään osaamistani tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaamisesta. Opinnäytetyöprosessi on ollut itselleni erityisen opettavainen kokemus, jonka myötä olen voinut opetella tutkimusprosessin käytänteitä.

Opinnäytetyöni tehtiin Oulun Poikien Talolle, joka toimii Vuolle Settlementti ry:n alla kolmannella sektorilla. Poikien Talo on aloittanut toimintansa Oulussa vuonna 2013 ja on vakiinnuttanut paikkansa nuorisotyön kentällä erityisen osaamisensa vuoksi. Johdannossa mainitsin, että olen suorittanut opiskeluiden aikana ensimmäisen harjoitteluni Poikien Talolle loppuvuodesta 2019, jonka aikana ajatus opinnäytetyöstä Poikien Talolle heräsi. Muistan harjoittelun ajalta yhteisöllisyyden tunteen, jossa kaikki Poikien Talolla olijat olivat samaa porukkaa, eikä

kukaan jäänyt yksin. Olen iloinen huomattessani, että haastattelemani ammattilaiset ajattelevat samankaltaisesti itseni kanssa – uskon vahvasti, että tällöin Poikien Talolla on tehty jotain oikein.

Poikien Talo konseptina on hyvin erityinen ja Poikien Taloja ei Suomessa ole montaa. Sukupuolisensitiivisesti tehtävä työ nuorten poikien ja miesten kanssa, sekä Poikien Talon tarjoama seksuaalineuvonta ovat tärkeitä teemoja, ja nämä nostavat myös ammattilaisten silmissä Poikien Talon arvostusta. Tulevana sosiiaalialan ammattilaisena toivoisinkin, että työmuoto leviäisi settlementiliikkeen avulla laajemmalle Suomeen – samoin kuin Tyttöjen Talo. Haastatteluista saamani aineiston perusteella uskon vahvasti siihen, että konseptille olisi tilausta laajemminkin yhteiskunnassa.

Opinnäytetyöni on hyödynnettävissä Oulun Poikien Talolla, jolle se on tehty. Valmiilla opinnäytetyöllä pyritään myös kehittämään Poikien Talon toimintaa opinnäytetyössä esiintyneiden ammattilaisten kommenttien perusteella, jotta useampi tutustuja kiinnittyisi Talon toimintaan mukaan. Pidän opinnäytetyöni tuloksia luotettavina, sillä tutkimustulokset on saatu kahdenkeskeisillä haastatteluilla, joissa kommentit on esitetty minulle avoimesti. Tämän lisäksi haastatteluista saamissani vastauksissa on hyvin paljon yhteneväisyyksiä erilaisten teemojen osalta. Haastattelujen aineisto esitetään anonymisti, jolloin ammattilaiset ovat voineet vastata haastatteluissa esittämiini kysymyksiin suoraan.

Itselläni on ollut opinnäytetyöstäni varsin selkeä kuva koko prosessin ajan, ja minulla on ollut koko ajan tiedossa, minkälaisen opinnäytetyöstäni haluan tehdä. Tämä kuva on vain tarkentunut opinnäytetyötä tehdessäni. Monet käytännön asiat tutkimuksen teosta olivat minulta päässeet unohtumaan opinnäytetyön ryhmäohjauskerroilta, mutta ensimmäisen varsinaisen opinnäytetyöohjauksen jälkeen, jonka pidimme ohjaajieni kanssa, muistivat nämä mieleen, minkä vuoksi opinnäytetyöprosessin kokonaiskuva kirkastui itselleni.

LÄHTEET

Anttonen, E. Sukupuolisensitiivisyys kansalaistoiminnassa ja nuorisotyössä. Helsinki. Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2007. Viitattu 12.1.2022 <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2015/01/sukupuolisensitiivisyys-kansalaistoiminnassa.pdf>

Anttonen, E. Sukupuolisensitiivinen nuoriso- ja aikuistyö Suomessa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2017. Viitattu 24.1.2022 <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2017/05/sukupuolisensitiivinen-nuoriso-ja-aikustyö-suomessa-erja-anttonen-humanistinen-ammattikorkeakoulu.pdf>

Dunkel, L. Viivästynyt murrosiän kehitys. Nuorisolääketiede. Duodecim. 2007. Viitattu 25.1.2022 <https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo96236.pdf>

Huuki, T. Kivijärvi, A. & Lunabba, H. Kohti sukupuolivastuullista poikatutkimusta. Teoksessa Huuki, T. Kivijärvi, A. & Lunabba, H (toim.) Poikatutkimus. Kustannusosakeyhtiö Vastapaino Oy. Tallinna. 2018.

Junttila, N. Kaiken keskellä yksin. Aikuisten yksinäisyydestä. Tammi. EU. 2018.

Junttila, N. Kavereita nolla: lasten ja nuorten yksinäisyys. Tammi. EU. 2015.

Junttila, Jyrkkä, Tolmunen. 2016. Lääkkeitä yksinäisyyteen. Viitattu 17.1.2022 https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/130682/2_16%2022-25%20Laakkeita%20yksinäisyyteen.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kangasniemi, J. Mitä on yksinäisyys? Teoksessa K. Jokinen (toim.) Yksinäisten sanat. Gummerus Kirjapaino Oy. Saarijärvi. 2005.

Kielitoimistonsanakirja. Viitattu 10.1.2022 <https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/sensitiivinen?source=suggestion>

Koskela, J. 2022. Poikien Talon Ohjaaja. Haastattelu 24.3.2022.

Laki holhoustoimesta 442/1999 2§. Viitattu 23.1.2022 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990442>

Laukkanen, T. Pekkarinen, E. & Vilmilä, F. Nuorisotutkimuksen etiikka. Teoksessa T. Kiilakoski & P. Honkatukia (toim.) Miten tutkia nuoria ja nuorisotyötä. Kustannusosakeyhtiö Vastapaino. Tallinna. 2018.

Laurila, M. 2020. Monitoimijuus sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän kehittämisessä. Työkirja korkeakouluopetukseen ja täydennyskoulutukseen. Muotoilukeskus Muova. Vaasan ammattikorkeakoulu. 2020. Viitattu 21.3.2022 http://www.muova.fi/fi/yhteistyö/julkaisut/monitoimijuus_sosiaali-ja_terveydenhuollon_palvelujarjestelman_kehittamisessa_laurila.pdf

Lunabba, H. Laadullisen tutkimuksen näkökulmia poikien koulu- ja hyvinvointikeskusteluun. Teoksessa A. Kivijärvi, T. Huuki & H. Lunabba (toim.) Poikatutkimus. Kustannusosakeyhtiö Vastapaino Oy. Tallinna. 2018.

Lybeck, T. & Walldén, J. Nuorisolain muutokset – monialainen yhteistyö ja etsivä nuorisotyö. Teoksessa K. Aaltonen (toim.) Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Tietosanoma Oy. Tallinna. 2011.

Mehtonen, T. Sosiaalisen vahvistamisen osaaminen. Teoksessa P. Lundbom & J. Herranen (toim.) Sosiaalinen vahvistaminen kokemuksina ja käytänteinä. Humanistinen ammattikorkeakoulu. 2011. Viitattu 7.4.2022 <https://www.humak.fi/wp-content/uploads/2014/12/humak-sos-vahvistaminen-verkko.pdf>

Nevalainen, V. Yksinäisyys. Edita publishing Oy. Porvoo. 2009.

Nousiainen, S. Sukupuoleen katsomatta. Kuinka kohdata moninaisuus. Atena Kustannus Oy. EU. 2020.

Nuorisolaki 1285/2016. Viitattu 18.1.2022 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

Pohjola, A. Eettisyyden haaste tutkimuksessa. Teoksessa L. Viinamäki & E. Saari (toim.) Polkuja soveltavaan yhteiskuntatieteelliseen tutkimukseen. Tammi. Jyväskylä. 2007.

Punnonen, V. Sukupuolisensitiivinen sosiaalinen nuorisotyö. Teoksessa T. Hoikkala & A. Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Hakapaino Oy. Helsinki. 2007.

Ranki, L. Setlementtiliitto. Toiminta. Sukupuolisensitiivisyys. Viitattu 2.12.2021 <https://setlementti.fi/toiminta/sukupuolisensitiivisyys/>

Ryttyläinen-Korhonen, K. Mitä on seksuaalineuvonta? Teoksessa M. Ritamo, K. Ryttyläinen-Korhonen & S.Saarinen (toim.) Seksuaalineuvonnan tueksi. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. Raportti 27/2011. Viitattu 6.4.2022 <https://thl.fi/documents/10531/95613/Raportti%202011%2027.pdf>

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. KvaliMOTV – Menetelmä-opetuksen tietovaranto. Tampere. 2009. Viitattu 22.1.2022 <https://www.fsd.tuni.fi/fi/tietoarasto/julkaisut/kvalimotv.pdf>

Soanjärvi, K. Nuorisotyön verkostoituminen. Teoksessa T. Hoikkala & A. Sell (toim.) Nuorisotyötä on tehtävä. Hakapaino Oy. Helsinki. 2007.

Taiminen, T. Sosiaalisten tilanteiden pelon hoito. Duodecim 1998. Viitattu 19.3.2022 <https://www.duodecimlehti.fi/xmedia/duo/duo80017.pdf>

Tyttöjen Talo. Tyttöjen Talo. Sukupuolisensitiivisyys. Viitattu 1.12.2021 <https://tyttojentalo.fi/tyttojen-talo/sukupuolisensitiivisyys>

Törölä, S. 2020. Sukupuolisensitiivisellä työotteella asiakkaan kokonaisvaltaisempaan hyvinvointiin. Viitattu 12.1.2022 <https://journal.fi/janus/article/view/89641/54057>

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016. Opetushallitus. Juvenes Print – Suomen yliopistopaino Oy. Tampere. 2016. Viitattu 12.1.2022 https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2016.pdf

Vehviläinen, J. Moniammatillinen nuorisotyö. Yksinäisten sankareiden ajasta tiimityöhön. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kauniainen. Nykypaino Oy. 2002.

Vuolle Oulu. Hyvinvointi ja yhteistyö. Toiminnot. Poikien Talo. Viitattu 10.4.2022 <https://vuolleoulu.fi/hyvinvointi-ja-yhteistyö/toiminnot/poikien-talo/>

LIITTEET

Liite 1. Haastattelurunko

Liite 2. Saatekirje.

Liite 3. Suostumuslomake haastatteluun osallistumisesta.

Liite 1. Haastattelurunko

Haastattelurunko opinnäytetyön puolistrukturoituun teemahaastatteluun. Opinnäytetyöllä haetaan vastauksia seuraaviin keskeisiin kysymyksiin

1. Minkälaisissa tilanteissa ammattilaiset tuovat nuoria poikia ja miehiä tutustumaan Poikien Talolle?
2. Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon tukevan näitä nuoria?
3. Miten ammattilaiset näkevät Poikien Talon palvelujen tarjoajana?

Tarkoituksena on yhdistää puolistrukturoitu haastattelu ja teemahaastattelu. Haastattelut tulee rakentumaan samanlaisen kysymyspohjan päälle, antaen kuitenkin tilaa vapaalle keskustelulle.

Minkälainen koulutus sinulla on?

Mikä on nykyinen työpaikkasi

Kuinka pitkään olet työskennellyt sosiaalialalla

Työhistoria?

Haluatko kertoa sukupuolesi?

Kuinka kauan olet tehnyt yhteistyötä Poikien Talon kanssa?

Kuinka pitkään olet työskennellyt poikien kanssa, joita ohjaat Talolle tutustumaan?

Minkälaisia ovat pojat, joita tuot tutustumaan Poikien Talon toimintaan?

Ikä? Millaisia haasteita?

Minkälaisia näiden poikien elämäntilanteet ovat, kun tullaan tutustumaan Poikien Talolle?

Määrä?

Kuinka paljon ohjaat Poikien Talolle tutustujia keskimäärin kuukauden aikana?

Jos vertaat määrää aikaan ennen koronapandemiaa, onko siinä eroa?

Minkälaisia ajatuksia sinulle on Poikien Talon toiminnasta?

Minkälaisia ajatuksia sinulla on siitä, että pojat hyötyvät Poikien Talon toiminnasta?

Oletko huomannut pojissa muutoksia, jotka käyvät Poikien Talon toiminnassa?

Osaatko nimetä mitään yksittäistä asiaa, josta pojat olisivat hyötäneet Poikien Talon toiminnassa?

Miten näet Poikien Talon tukevan näitä poikia?

Minkälaisena näet Poikien Talon palvelujen tarjoajana?

Kun työskentelet poikien kanssa, minkälaisissa tilanteissa tulee ajatus, että Poikien Talolla voisi käydä tutustumassa?

Toiminta on vapaaehtoista, minkälaisilla keinoilla yrität motivoida poikia lähtemään tutustumaan ja sen myötä sitoutumaan toimintaan Poikien Talolla?

Minkä vuoksi Poikien Talo on se taho, jonne olet ohjannut poikia?

Miksi Poikien Talolle?

Mitä odotat poikien saavan Poikien Talolta?

Poikien Talo ympäristönä

Viihtyvyys, saavutettavuus, aukiolo, toiminta

Kehittämisen kohteita tai muita ajatuksia?

Liite 2. Saatekirje

Saatekirje.

Hyvä sosiaali- ja terveysalan ammattilainen.

Olen sosionomiopiskelija Olli-Pekka Kallunki Lapin ammattikorkeakoulusta. Teen opinnäytetyötäni Oulun Poikien Talolle. Poikien Talo on kodinomainen, turvallinen paikka 12–29-vuotiaille pojille ja miehille, jossa ei kiusata tai syrjitä ketään. Jokainen kävijä kohdataan omana itsenään ja hänen kuulumisistaan ollaan kiinnostuneita.

Teitä pyydetään osallistumaan opinnäytetyöni puolistrukturoituun teemahaastatteluun. Tarkoituksena on selvittää ammattilaisten näkökulmien kautta, miten Poikien Talon toimintaa voitaisiin kehittää.

Haastattelun kautta pyritään selvittämään ajatuksia Poikien Talon toiminnasta sekä siitä, kuinka toiminnan odotetaan auttavan nuoria. Haastattelun kautta pyritään kuvaamaan nuoren tilannetta, jolloin tämä tulee tutustumaan Poikien Talolle. Haastattelu rakentuu haastattelurungon ympärille antaen kuitenkin vapaalle keskustelulle tilaa. Opinnäytetyöllä pyritään selvittämään eri organisaatioissa työskentelevien ajatuksia ja mielikuvia Poikien Talosta sekä kehittämään Poikien Talon toimintaa tutkimustulosten avulla.

Osallistuminen opinnäytetyöhöni on täysin vapaaehtoista. Mikäli teillä tulee mieleenne kysymyksiä liittyen opinnäytetyöhön tai haastatteluun niin vastaan niihin mielelläni. Mikäli päätätte osallistua haastatteluun, olisitteko ystävällinen ja ilmoittaisitte siitä minulle joko sähköpostin välityksellä tai puhelimitse xx.xx.2022 mennessä, jotta voisimme sopia haastattelulle ajankohdan sekä muista yksityiskohdista haastatteluun liittyen. Haastattelutapaaminen tullaan järjestämään joko Teams-tapaamisena, tai Poikien Talolla Oulussa, osoitteessa Isokatu 41 A 13, 90100 Oulu. Tarvittaessa pystyn myös tulemaan teidän luoksenne.

Pyydän teitä myös palauttamaan liitteenä olevan suostumuslomakkeen allekirjoitettuna postitse tai vaihtoehtoisesti voitte ottaa lomakkeen mukaan haastattelutapaamiseen.

Haastatteluun on varattu aikaa 1 tunti ja haastattelut tullaan nauhoittamaan. Haastattelun tallenteet litteroidaan, jonka jälkeen tallenteet tuhoetaan. Litteroitu aineisto hävitetään opinnäytetyön valmistuttua. Tutkimukseen osallistuvien henkilöiden nimi-, työ-, ja muut tiedot eivät tule esiin opinnäytetyössä ja haastatteluaineistoa käsitellään anonyymisti. Tutkimukseen osallistuvien välttämättömät yhteistiedot säilytetään tutkimuksen ajan, jonka jälkeen ne tuhoetaan.

Mikäli teillä tulee kysyttävää opinnäytetyöhön liittyen, voitte olla yhteydessä tutkijaan Olli-Pekka Kallunki puhelimitse [yhteistietopoistettu] tai sähköpostitse [yhteistietopoistettu].

Ystävällisin terveisin

Olli-Pekka Kallunki

Liite 3. Suostumuslomake haastatteluun osallistumisesta.

SUOSTUMUS TUTKIMUKSEEN OSALLISTUMISESTA

Sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvän opinnäytetyön nimi
Ammattilaisten ajatuksia Poikien Talosta

Sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvän opinnäytetyön tutkimuspaikka ja opinnäytetyön toteuttaja(t) sekä toimeksiantaja: Sosionomiopiskelija Olli-Pekka Kallunki, ohjaavat opettajat Teija Kynkäänniemi ja Marjukka Rasa, Poikien Talo Oulu.

Minua on pyydetty osallistumaan yllä mainittuun sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvän opinnäytetyön aineistonkeruuseen, jonka tarkoituksena on tutkia ammattilaisten näkemyksiä siihen, minkä vuoksi Poikien Talolle tuodaan tutustujia. Valmiilla opinnäytetyöllä pyritään kehittämään Poikien Talon toimintaa, jotta yhä useampi tutustuja kiinnittyisi toimintaan mukaan.

Olen lukenut ja ymmärtänyt saamani kirjallisen tiedotteen opinnäytetyöstä. Tiedotteesta olen saanut riittävän selvityksen sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvästä opinnäytetyöstä ja sen yhteydessä suoritettavasta henkilötietojen keräämisestä, käsittelystä ja luovuttamisesta. Tiedotteen sisältö on kerrottu minulle myös suullisesti, minulla on ollut mahdollisuus esittää kysymyksiä ja olen saanut riittävän vastauksen kaikkiin opinnäytetyötä koskeviin kysymyksiini.

Tiedon antoi: Sosionomiopiskelija Olli-Pekka Kallunki

Haastattelemalla tehty tiedonkeruu voidaan nauhoittaa ja muuttaa tekstitiedostoksi. Opinnäytetyössä voidaan käyttää suoria lainauksia haastattelusta ilman tunnistettavissa olevia tietoja. Tiedän, että tietojani käsitellään luottamuksellisesti, eikä niitä luovuteta sivullisille. Opinnäytetyön tekijä sitoutuu käyttämään antamiani tietoja vastuullisesti ja tuhoamaan mahdollisesti tunnistettavissa olevat tiedot opinnäytetyön valmistumisen jälkeen.

Ymmärrän, että osallistumiseni on vapaaehtoista. Olen selvillä siitä, että voin peruuttaa tämän suostumukseni koska tahansa syytä ilmoittamatta. Olen tietoinen siitä, että mi-

käli peruutan suostumuksen, minusta keskeyttämiseen ja suostumuksen peruuttamiseen mennessä kerättyjä tietoja ja näytteitä voidaan käyttää osana opinnäytetyön tutkimusaineistoa.

Minulla on ollut riittävästi aikaa harkita osallistumistani sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvän opinnäytetyön aineistonkeruuseen. Olen saanut riittävät tiedot oikeuksistani, opinnäytetyön tarkoituksesta, toteutuksesta sekä sen hyödyistä ja riskeistä. Minua ei ole painostettu eikä houkuteltu osallistumaan opinnäytetyön aineistonkeruuseen.

Allekirjoituksellani vahvistan osallistumiseni tähän sosionomi (AMK) -tutkintoon liittyvään opinnäytetyöhön ja annan suostumukseni siihen, että antamiani tietoja voidaan käyttää osana tutkimusta.

Paikka ja aika

_____ / _____ 20_____

Opinnäytetyötutkimukseen osallistuvan allekirjoitus ja nimenselvennys

Tiedote opinnäytetyöstä ja kopio allekirjoitetusta suostumuksesta annetaan tutkittavalle. Alkuperäisen allekirjoitetun suostumuslomakkeen säilyttää opiskelija. Tämä suostumuslomake tuhoetaan opinnäytetyön valmistumisen jälkeen.